

Debesuota, gali lyti.
Saulė teka 5:48, leidžiasi 8:05

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYMARKET 1-6100
Over One Million Lithuanian in The United States

VOL. LVII

Price 10c

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Rugpjūčio-August 5 d., 1970 m.

Kaina 10c

183

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

AMB. JARRINGAS PRADĖJO TAIKOS DERYBAS

SAUGUMO TARYBA PRIĖMĖ DAR DVI REZOLIUCIJAS PRIEŠ PIETŲ AFRIKĄ

NEW YORKAS. — Jungtinių Tautų Saugumo Taryba tęsia savo puolimą prieš Pietų Afrikos respubliką. Buvo priimtos dar dvi rezoliucijos, liečiančios šį kartą Pietų Afrikos valdomą Pietvakarių Afrikos teritoriją, kurią dar Tautų Sąjunga pavedė valdyti P. Afrikai. Anksčiau ta teritorija priklausė Vokietijai. Saugumo Tarybos rezoliucija kreipiasi į Tarptautinį Teismą Hagėje prašydama pasisakyti, kokia yra legalinė Pietvakarių Afrikos teritorijos padėtis. Kai kurie diplomatai, kaip britų ambasadorius Warner, tvirtina, kad Jungtinės Tautos neturi teisės užbaigti Tautų Sąjungos Pietų Afrikai duoto mandato valdyti tą teritoriją.

Idomu, kad už šią rezoliuciją nebalsavo ir Sovietų Sąjunga su Lenkija, kartu su Britanija susilaikydamos. Sovietams nepatinka krepšius į Tarptautinį Hagės Teismą, nes gali iškilti klausimų, kur tas teismas bus kviečiamas pasisakyti ir dėl sovietų užgrobtų žemių.

Antroji Saugumo Tarybos rezoliucija ragina visas valstybes nutraukti diplomatinius, konsularinius ryšius, jei jie apima ir "Nabimiją", kaip yra vadinama Jungtinės Tautos ta Pietvakarių Afrikos teritorija.

Nabimija, buvusi vokiečių kolonija, yra nederlingas plotas, kuriame gyvena 10 afrikiečių genčių, iš jų didžiausia ovambai teritorijos šiaurėje. Prie vandenyno yra dykuma, kur lietus per metus iškrenta tik pusė colio. Šiaurėje yra vietų, kur lietus yra virš 16 colių per metus. Teritorijoje tačiau yra daug deimantų ir įvairiausių metalų kasyklų. Pajūris duoda galimybių plėsti žuivies pramonę. Teritorijos ūkinis potencialas yra didelis ir Pietų Afrika bando jį išvystyti.

Pietų Afrikos vyriausybė, jau pripratusi prie Jungtinių Tautų puolimų, nieko neatsiliepdama į įvairias rezoliucijas, toliau veda savo apartheido politiką. Ir Pietvakarių teritorijoje planuojama suskirstyti visą žemę į 10-ties genčių apygardas, kurios pusiau autonomiškai tvarkytųsi. Žinoma, visa pramonė ir kasyklos būtų baltųjų rankose. Teritorijoje daug investuojama lėšų, laukiant, kad pakilius gyvenimo lygį, sumažės afrikiečių nepriklausomybės reikalavimai.

Saugumo Tarybos debatų metu Zambijos ambasadorius pasiūlė, kad viso pasaulio darbo unijos atsisakytų pakrauti ar iškrauti Pietų Afrikon siunčiamų ginklų siuntas. Tokį boikotą tačiau būtų sunku suorganizuoti.

Smerkia senatorių

WASHINGTONAS. — Santykiai tarp Nixono vyriausybės ir senato užsienio reikalų komiteto visai pablogėjo. Valstybės departamentas, nemindamas senatoriaus Fulbrighto vardo, pasmerkė jo žodžius apie Amerikos-Ispanijos bazių sutartį. Jo paskelbimas esąs surištas su kondencialios informacijos atidengimu viešumai.

Sen. Fulbrightas reikalauja, kad sutartis su Ispanija būtų normaliai sutarčių keliais ir būtų svarstoma senate. Senatorius įtaria, kad Amerikos vyriausybė pažadėjo Ispanijai ginti Ispanijos teritoriją, jei ją pas pulktų.

Vyriausybė nenori senato debatų tuo klausimu, nes debatavo galėtų iškilti pareiškimų, kurie "stipriai įžeistų Ispanijos žmones".

IŠ VISO PASAULIO

SAIGONAS. — Amerikiečiai pareigūnai Saigone pripažino, kad Amerikos lėktuvai įsijungia į Kambodijoje vykstančias kovas prieš komunistų jėgas. Per dieną kovose dalyvauja apie 50 Amerikos lėktuvų.

LONDONAS. — Buvus Britanijos premjeras, darbo partijos vadovas Harold Wilson gavo pasiūlymą iš knygų leidyklos — 250,000 dolerių už savo atsiminimus. Ši suma yra daug didesnė už jo gautą algą. Premjeras Britanijoje gauna 36,000 dol. per metus.

PARYŽIUS. — Ambasadorius David Bruce atvyko į Paryžių, kur jis vadovaus Amerikos delegacijai derybose su Hanojaus ir Viet Congo delegacijomis. Jis pabrėžė, kad reikės daug kantovybės šiose derybose. Jam esą pavesta privačiai derėtis su komunistų delegacijos vadais.

WASHINGTONAS. — Oro teršimo srityje pats nešvariausias miestas Amerikoje yra Stuebenville, Ohio. Kiek liečia nuodingus automašinių dūmus, pirmąją New Yorkas, po jo eina Čikaga, Huntington, Philadelphia, Pittsburgh, Cleveland, St. Louis ir Washingtonas.

PRETORIA. — Pietų Afrikos prasižėdė 20 negrų teismas. Jie kaltinami bandymu nuversti vyriausybę, terorizmu, priklausymu uždraustai komunistų partijai.

WASHINGTONAS. — Armijos pareigūnai pripažino, kad nervų dujos, kurias norima paskandinti Atlanto vandenynę, eimė iš savo raketų veržtis į betonines dėzes, kuriose tos raketos imtytos. Armijos chemikai tvirtina, kad dujos, susijusios su jūros vandeniu taps nepavojingos. Iš 66 tonų nervų dujų vandeninyje nuodingomis liktų tik apie dvi uncijos ir tos vėliau išgaruotų.

Itempimas Belfast

BELFASTAS. — Trys tūkstančiai Šiaurinės Airijos katalikų palėdėjo britų kariuomenės praėjusį penktadienį nušautą 19 metų vyrą. Tūkstančiai žmonių stovėjo gatvėse. Zuvusio kars-tas buvo apdengtas Airijos respublikos vėliava.

Šias laidotuves labai saugojo britų kareiviai ir policija. Kariniai helikopteriai skraidė virš miesto.

Per paskutines keturias dienas Belfasto buvo suimti 85 asmenys. Keturiolika kareivių, du policininkai ir 20 civilių buvo sužeista. Šiaurinėje Airijoje nuo 1968 metų spalio mėnesio jau žuvo 23 civiliai.

BIG BOOM IN FUN VEHICLES

	CAMPERS	SNOWMOBILES	DUNE BUGGIES	ALL-TERRAIN VEHICLES
1960	83,000	1,000	1,000	—
1965	250,000	30,000	42,000	—
1970	525,000	350,000	75,000	45,000
1975	1,075,000	600,000	300,000	300,000

Amerikoje yra daug automobilių, tačiau paskutiniu metu amerikiečiai daug perka įvairių pramogų mašinų stovyklavimui, važinėjimui po sniegą ar po smėlio kopas. Lentelėje parodyta, kaip didėjo tų pramoginių mašinų skaičius ir kiek numatoma jų turėti ateityje — 1975 metais.

ŽEMĖS ŪKIO DARBININKŲ UNIJA SUSIKIRTO SU TYMSTERIŲ BROLIJA

DELANO. — Kalifornijos žemės ūkio darbininkų unijos pasirašyta sutartis su vynuogių plantacijų savininkais yra laikoma istoriniu įvykiu, kuris turės didelę reikšmę ir kitose žemės ūkio plantacijose. Kova su darbdaviais vyko penkeris metus. Darbdaviai pradėjo skundėsi, kad unija ir jos vadai yra komunistai, siekia sugriauti Kalifornijos ūkius. Unija, vadovaujama meksikiečių kilmės amerikiečio Cesario Chavezio tvirtino, kad ji tik siekia žmoniškų darbo sąlygų ir atlyginimo, kuris leistų darbininkams gyventi be skurdo. Unija remė lėšomis Automobilių Darbo uniją ir kitos darbo federacijos ALF-CIO unijos.

Jungtinis Ūkio Darbininkų Organizacinis komitetas streiko metu suorganizavo gan stiprų vynuogių boikotą Amerikos maisto krautuvėse. Tas boikotas gerokai atpratino amerikiečius nuo vynuogių vartojimo ir plantacijų savininkai pamatė, kad gali pasikeisti vartotojų įpročiai ir tas gali visai sunaikinti valgomųjų vynuogių pramonę.

Unija savo laikui stipriai rėmė žuvęs prezidentas John F. Kennedy ir jo brolis sen. Robert Kennedy. Unijai pritarimą ir paramą davė Amerikos katalikų vyskupai.

Naujai pasirašytoje sutartyje žemės ūkio darbininkai gaus į valandą 1.80 dol. Per trejus metus ši alga bus keliama. Sutartyje yra sveikatos apsaugos straipsniai ir darbo garantavimas. Unija pasižadėjo nesterikuoti derliaus nuėmimo metu.

Ūkių darbininkų unija, šio laikmečio paskatinta, išėjo į kitus organizavimus laukus. Po vynuogių plantacijų dabar seka salotų plantacijos. Čia tačiau žemės darbininkai susikerta su agresyvia Tarptautine Tymsterių Brolija, kuri irgi organizuoja žemės ūkio darbininkus Kalifornijoje. Tymsteriai paskelbė, kad jie su ūkininkais, esančiais Salinas slėnyje, susitarė dėl salotų ir arbių ūkių darbo sąlygų. Tymsteriai tvirtina, kad darbas laukuose dabar yra tiek mechanizuotas, kad jo nebegalima laikyti laukų darbu. Salinas slėnyje yra išauginama 70 nuosimčių Amerikoje parduodamų salotų, ypač "iceberg" rūšies. Manoma, kad čia naujos unijos laukia nelengva kova ne tik su darbdaviais bet ir su tymsteriais.

NEVIS. — Britų ir prancūzų laivai Vakarų Indijos salų apylinkėse rado vandeninyje dar 53 laivonus iš apsvirtusio laivo "Eskultero". Iki šiol surasti 96 kūnai.

Prezidento Nixono "lapsus linguae"

DENVERIS. — Prezidentas Nixonas, kalbėdamas Denveryje, spaudos konferencijoje, padarė pareiškimą, kuris sukėlė nemažą triukšmą Amerikos spaudoje. Kalbėdamas apie nukaltinimus ir spaudą, prezidentas pavyzdžiu nurodė Kalifornijoje teisiama už žmogžudystes Charles Mansoną, kuris prezidento žodžiais: "yra kaltas, tiesioginiai ar netiesioginiai, atstuniose beprasmiškose žmogžudystėse".

Kiek vėliau prezidento spaudos sekretorius vėl susišaukęs spaudos atstovus, jiems paaiškino, kad prezidentas norėjęs pasakyti "menamai kaltas" ar "kaltinamas". Kol vyksta teismas, Mansonas yra tik "kaltinamas", bet nėra "kaltas". Mansono advokatai tuoj pareikalavo, kad būtų nutraukta byla. Teisėjas tai padaryti atsisakė, nes juro komisija yra uždaryta viešbutyje ir jai prezidento pareiškimas negalės padaryti įtakos.

Visa prezidento kalba buvo skirta "įstatymų ir tvarkos" klausimui. Jis nurodė, kad spauda dažnai idealizuoja nusikaltėlius, jų žygius aprašydama, kaip žymių herojų, garsindama kriminalistus ir smerkdama tvarkos saugotojus.

WASHINGTONAS. — Armijos vadovybė nužemino generolą Earl Cole iki pulkininko laipsnio, atėmė iš jo "Už pasižymėjimą tarnyboje" medalį ir paleido jį į atsargą. Jis buvo kaltinamas nepakankamai prižiūrėti karinių klubų veikimą. Generolas Cole buvo Europos jėgų pašto ir krautuvų viršininkas.

VĖLIAUSIOS ŽINIOS

• Amerikos žvalgybos žinio-
mis praėjusią savaitę Egipte iz-
raelitai numušė 4 Mig lėktuvus
su sovietų lakūnais.

• Izraelio parlamente Golda Meir pasakė kalbą ir laimėjo opozicijos iškeltą pasitikėjimo vyriausybę klausimą. Kalboje premjerė pareiškė, jog Izraelis su J. Tautų įgaliotiniu Jarringu kalbės, tačiau nepriims jokių diktavimų iš keturių didžiųjų Izraelis nesugrįš į senas sienas, kurios buvusios "istorinis pakvietimas pradėti agresiją". Izraelis sutiks tik su patikima ir saugia sienų sutartimi.

• Uraganas "Celia" Texas valstijoje padarė daug nuostolių ir užmušė 8 asmenis. Daugiausia nukentėjo Rockporto, Corpus Christi ir Aransas Pass miestai.

• Floridos gubernatorius pareiškė kongrese, kad jis duos į teismą Armiją, jei ji bandys nukandinti nervų dujas Atlante prie Floridos krantų.

• Britanijoje vakar buvo švenčiama karalienės motinos 70 metų sukaktis.

• Čekoslovakijos gražuolė Kristina Hanzalova, 21 metų, neseniai dalyvavusi Floridoje "Miss Universe" varžybose, Vokietijoje pasiprašė politinės globos.

• Į Vakarų Berlyną atbėgo motina su dviem vaikais: 7 metų ir 11 metų.

Laose vedamos slapotos derybos

VIENTIANE. — Laoso komunistų atstovas vėl įteikė premjerui Souvanna Phoumna naują planą taikai atstatyti. Nors pasiūlymo smulkmenos neskelbiamos, manoma, kad svarbiausias komunistų reikalavimas yra užbaigti Amerikos aviacijos veiklą Laose šiaurėje, per kur eina iš Šiaurės Vietnamo per Chi Minh keliai. Lėktuvai tuos kelius nuolat daužo ir tuo apsun-
kina karinės medžiagos pristatymą į Pietų Vietnamą.

Laoso premjeras iki šiol tuos komunistų reikalavimus atmesdavo, reikalaujamas, kad iš Laoso pasitrauktų visi šiaurės vietnamiečiai, kurie remia Pathet Lao komunistus.

"VANAGAI" IŠĖJO IŠ KOALICINĖS IZRAELIO VYRIAUSYBĖS

NEW YORKAS. — Vakarių Jungtinių Tautų įgaliotinis, švedų ambasadorius Maskvoje, dr. Gunnar Jarring pradėjo pasitarimus su Viduriniųjų Rytų diplomatais. Jis atskirai susitiko su Egipto ambasadorium Abdullah El Erian, Jordano-Muhammad El Farra ir Izraelio-Yosef Tekoah. Numatyti Jarringo susitikimai su keturių didžiųjų ambasadoriais. Pirmadienį jis tarėsi su valstybės sekretorium Rogers. Tai pradiniai pasimatymai, kurių turės būti daug, kol bus nustatytos karo pailaubų sąlygos ir kiti su taikos derybomis susiję klausimai.

Mūšiai Kambodijoje

PNOMPENHAS. — Kambodijoje vyksta stiprus mūšiai del provincijos sostinės Kompong Thomo, apie 80 mylių į šiaurę nuo Pnompenho. Vyriausybės du batalionai kareivių spaudžia komunistus ir traukia daugiau jėgų. Mieste yra apie 2,000 komunistų.

Po trijų dienų kovų Kambodijos kariuomenei pavyko išstumti priešą jėgas iš Skoun miesto, 37 mylių nuo sostinės. Priešo taktika yra užimti vietovę ir pasitraukti tik atvykus žymiai stipresniems vyriausybės daliniams. Komunistai siekia padaryti kariuomenei kuo sunkiausių nuostolių.

Mūšiuose dėl Kiriromo aukštumų dalyvauja ir Amerikos aviacijos lėktuvai iš Tailandijos bazių. Nėra visai aišku, ar tie lėktuvai remia žemėje kovojančius pėstininkus, ar tik atlieka taktinius bombardavimus. Šiame klausime yra diplomatinis plonybių. Amerikos lėktuvai negali duoti kambodiečiams "close support" mūšiuose. Tik Kambodijos karininkai dažnai išsiplepa vakarų korespondentams, kad tokia paramą jie iš amerikiečių aviacijos gauna.

Sovietų šnipai prie Floridos

CAPE KENNEDY. — Sovietų šnipinėjimo laivas "Chariton Laptev" vos nesusidūrė su Amerikos laivu naikintuvu prie Floridos krantų, apie 30 mylių nuo Cape Kennedy. Čia pirmadienį buvo iššauta iš povandeninio laivo "James Madison" nauja daugiaagalvė "Poseidono" raketa. Rusų laivas tą bandymą sekė iš trijų mylių nuotolio. Po iššovimo rusų laivas pasileido į bandomo vietą, kur iš raketos iššovimo vamzdžio kartu su raketa iškrito 10 trikampių, sprogimo nebijančių, specialios medžiagos gabalų.

Rusų jūreiviai rengėsi tuos gabalus sugraibyti iš jūros ir, manoma, kad jiems pavyko vieną nutverti. Kitus surinko "Observation Island" — amerikiečių laivo valtis. To laivo kapitonas pastebėjo rusų laivą tinklus ir grąbymo kablį. Matyt, sovietams labai rūpėjo nušviesti raketos bandymo paliktų lauko skeveldrų.

Meksikos kariuomenė apsupo raketos nukritimo vietą. Raketa išarė lauke 50 pėdų ilgumo, 17 pėdų platumo ir 10 pėdų gylumo griovį. Jos nosyje buvo du radioaktyvaus kobalto gabalėliai, kurie galėtų pakenkti žmogui, jei jis su jais ilgą laiką susidurtų.

Amerika atsispaus Meksikos už nepatogumus ir pasiuntė specialistus raketos pasiimti. Per 25 metus tai jau trečia Amerikos raketa, nukritusi Meksikos teritorijoje.

HONG KONGAS. — Kinija paleido kalėjime laikytą britų inžinierių George Watt. Jis buvo už šnipinėjimą nuteistas trims metams kalėjimo, tačiau bausmės neatlikęs, buvo paleistas ir atvyko į Hong Kongą. Nuo pernai spalio mėnesio Kinija paleido 26 užsieniečius.

DURANGO. — Meksikos vyriausybė pranešė Amerikai, kad Meksikoje buvo rasta paklydusi Amerikos raketa, iššauta liepos 11 d. iš Green River bazės Utoje. Raketa turėjo nukristi Naujojoje Meksikoje, White

PENSININKAI PRIE PACIFIKO

SAN JOSE. Kalifornija. — San Jose miestas, valdžiai padedant, miesto centriniame parke pastatė 6 pastatus, sujungtus viena bendra aikšte. Naujasis pastatas, kaštavęs \$180,000. Pavadintas jis Community Center. Centre dirba 5-7 tūkantai, pasidalindami pareigomis. Vieni talkininkauja motinoms vaikų auklėjimo, sporto ir kt. srityse, kiti organizuoja pensininkams pobūvius, pramogas, išvykas bendrus pietus žaidimus, rankdarbių, pašybos ir pan. kursus. Vienu žodžiu, mano supratimu, miestas stengiasi pensininkams padėti, kaip amerikiečiai sako: "užmesti laiką" (nors man asmeniškai laiko visuomet trūksta).

Į tą centrą tenka kartkartėmis užsukti — pailsėti, biljardą palošti ir t. t.

Išvyko į žydinčius sodus

Pavasarij vaismedžiams žydint, buvo suorganizuota pensininkams išvyka į San Jose sodų apylinkes. Tik tada patyriau, kad mano gyvenamas miestas į pietus tęsiasi daugiau kaip 10 mylių ir tame mieste yra daug įvairiausių ūkių. Teko matyti gražių juodmargių karvių, pieno ūkį ir nemažai menkesnių ūkių, o vieną net "nėbegyvo" ūkelio skeletą: namo durys išimtos, langai išdaužyti, pašiūrė pakrypusi, matyti pasmerkta nugriauti.

Kitą kelionę turėjome per 3 didžiulius tiltus prie San Francisco. Vėliau keletą kartų vyko prie okeano (ties Santa Cruz) ir ten vietoje gaminomės užkandą. Tos kelionės autobusu (kaikada mokyklos busu) nebrangios, vos vienas kitas doleris.

San Jose miestas 35 mylių atstu nuo Yosemite parko,

turi taip vadinamą šeimų vasarvietę. Stambus spygliuočių miškas dešimtimis mylių aplink, nuo jūros lygio apie 2,500 pėdų aukščiui; per vasarvietę teka upelis, padarytas tvenkinys, išbetonuoti krantai ir padarytas tekančio vandens baseinas maudytis.

Pavasario potvynių metu į vasarvietę įvažiuoti negalima, nes tiltai per upelį išnešti — išgriauti. Padarytas betoninis tiltas pačioje vagoje su 6 dideliais vamzdžiais vandeniui nutekėti.

Vasarvietę gali priimti iki 200 vasarotojų. Mokestis už nakvynę ir dienos (3 kartus) maistą suaugusiam San Jose gyventojui 8 dol., kitiems, ne San Jose gyventojams — 9 doleriai; vaikams pigiau.

Vasarotojams nakvoti pastatytos palapinės (tents): ant lentų grindų brezentu aptempti šonai ir viršus. Vienoje tokioje palapėje yra 4 arba 5 lovos, stalas ir pora suoliukų. Lovoje sausutės, kareiviškos, spyruoklėmis ir matracu, bet paklodė, pagalvė ir antklodė reikia turėti savo.

Naktys čia vėsios. Nakvojime ten dvi naktis. Antrąją naktį teko gulti užsilvilkus megstinį.

Vasarvietėje labai švaru ir tvarkinga. Patarnautojai — studentai (ne ilgaplaukiai apšepeliai, bet švarūs, nusiskutę, žvalūs ir paslaugūs jaunuoliai). Maitina skaniai ir šokiai.

Šią išvyką suorganizavo Community Centro vedėjas p. Bozzo, už tai visi keliausieji pensininkai jam dėkingi.

Prie Yosemite krioklio

Liepos 6 dieną dviem autobusu — vienas iš San Jose, kitas iš Palo Alto — atvykome į San

Jose vasarvietę, viso apie šimtas "jaunuolių". Sekančią dieną nuvažiuojame į Yosemite miestelį, kur prabėgomis apžiūrėjome vietos muziejų, o iš ten nuskubėjome prie garsiojo Yosemite krioklio. Iš arti ir iš toli nesimato aukštesnių kalnų, kaip tas iš kurio krioklys krenta iš 2565 pėdų aukštybės su keliomis pakopomis per vidurį. Žavus vaizdas atrodo tartum kalnas būtų prakiuręs. Kas stebėtina, kad Yosemite kalnai (uolos) nepaprastai statūs, lyg aštriu įrankiu nutašyti. Tiesa, apylinkė priversta namų didumo akmenų luitais, net kitas iš taip toli, kad stebėtis reikia kaip jis čia atsirado. Gaila, kad tokias įdomias vietas tenka matyti tik prabėgomis, paskubomis.

Trečiąją dieną po pietų patraukėme namo.

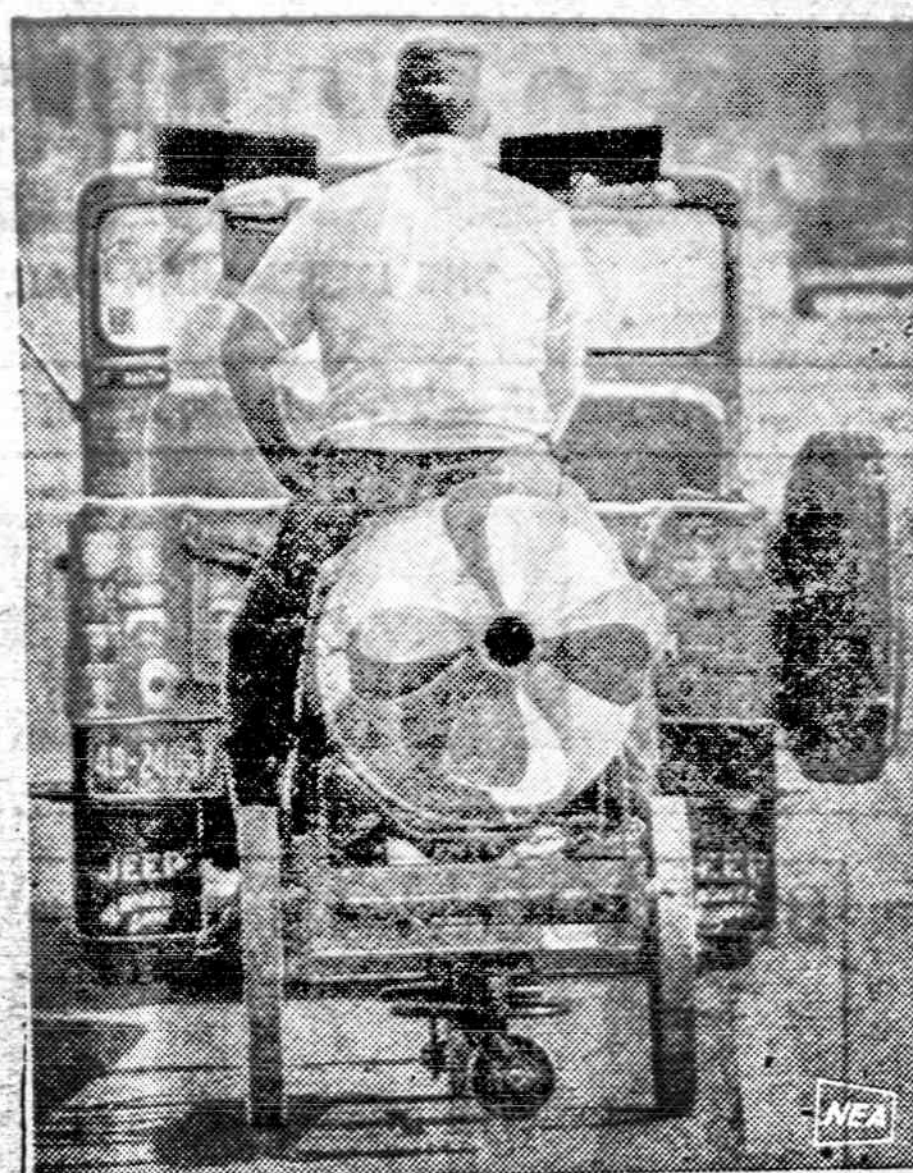
Keliai kalnuose siaurūs, labai išsiraite, daugumoje pravažiuojant atšlaitėmis, tad vietomis ir poterių gatavas būvau sumegzti. Laimei, turėjome patyrusį, sumanų ir gerą šoferį.

Visa kelionė su 2 naktų nakvyne ir maistu kaštavo 32 dol. asmeniui. (Pensininkus priskaitė prie "pravažiuojančių", kaip ir tinka į "anapus").

Vienoje aukštesnėje vietoje, kur kiek tik užmatai, nei pastato nei jokio gyvulio nesimatė, o visa apylinkė nusėta juodais aštriais akmenimis. Šoferio aiškinimu, važiavome kadaise veikusių kraterių. Sunku įsivaizduoti, bet patikėtina.

Keista, kad miškai nevalomi. Daug išvirsusių ar nupiautų medžių, išgulėjusių keletą ar keioliką metų. Gal neapsimoka jų pašalinimas.

Beje, dar pora pastabų prie San Jose vasarvietės. Iš kalnų vamzdžiais atvestas geriamas vanduo. Jei kur susidarydavo eilutė, tai prie geriamo vandens tikrai. Nepaprastai tyras, ska-

Jūreivis raitas joja ant torpedos, kuri buvo parodyta St. Petersburg, Floridoje visuomenei. Torpeda buvo be sprogstamojo užtais.

PASTABĖLĖS

Apie lietuvių kopyčią Vatikane

Lietuvių kopyčios pašventinimą Vatikane paminėjo ir Romos laikraščiai. Tarp kitko rašė, jog lietuvių išveivai esą pagaidavo atžymėti komunizmo priespaudoje buvusius Lietuvos kankinius, bet atitinkamos Vatikano įstaigos su tuo nesutikios. Viena iš priežasčių — tai Vatikano noras palaikyti dialogą su komunizmu.

Apie maskolišką veidrodį

Užtenka tik žvilgtelti į maskolių — bolševikų pasikolijimus ir juos gyvus kaip veidrodyje nus ir šaltas, kaip Lietuvoje iš gero šaltinio.

Atokiau yra didelė aikštė sportui ir nemažas pastatas su puikiu ugniakuru vakarais laiką praleisti. (atrodė, kad pastatas taikintas skautų reikalams).

Pro vasarvietę kadaise ėjo geležinkelis į kalnus, bet vėliau bėgiai ir pabėgiai buvo nuimti. Dabar tik puikus kelias pasivaikščioti. Antrąjį rytą paėjau tuo keliu gerą galą, bet vienas nesmagu ar kokį šliužą saulės atkaitoje radus, ar kokį dvikoį ar keturkoį meškiną sutikus. Tolimesnės vietos apžiūrėjimą atidėjau ateičiai.

Esas ir "amfiteatras" meno jėgoms pasirodyti, bet dėl laiko stokos neteko pamatyti.

Vasaros sezonui sandoma gail: sesuo pirmajai pagalbai. Yra švariai įrengti šilto-šalto vandens dušai.

Vienu žodžiu, mano nuomone, San Jose miesto šeimų vasarvietėje galima nebrangiai ir ramiai atostogas praleisti, puikiai pailsėti ir tikrai sveiku, tyru oru pakvėpuoti bei prisimaudyti.

Bėda tik su susisiekimu. Autobusai nekursoja, reikia turėti savo automobilį ar kito pagalbos prašyti. Beje, motociklistai nepageidaujami.

San Francisco vasarvietės

San Francisco ir bene Oakland miestai taip pat turi kalnuose savo vasarvietes už kokių 10-15 mylių nuo San Jose vasarvietės. Neteko patirti, kokios ten sąlygos atostogaujantiems.

Negaliu užbaigti nepadėkojęs Naujienoms už patalpinimą mano rašinio pensininkams namo statybos reikalui. Kaip gaila, kad mūsų milijoninės organizacijos į tą reikalą ranka numoja; o juk mano planas — po \$2,000 už teisę pensininkų namuose apsigyventi ir nuoma savo keliu — buvo svarstytinas.

Tuo reikalu kalbėjau si su pora kitataučių pensininkų, kurie sakė, kad planas praktiškas ir jie patys į tokių namų statymą mielai savo įnašu prisidėtų. Neabejoju, kad ir lietuvių pensininkų atsirastų nemažai tokių, kurie sutiktų prisidėti, jei tik "rimta firma" reikalą pajudintų. O vis gi gaila, kad net bendromis jėgomis nesiseka įsigyti lietuvišką pastogę lietuviams pensininkams. St. Šurkus

Okupuotoj Lietuvoj leidžiamas "Gimtasis Kragtas" net per kelis numerius, tariamai rodė didelį susirūpinimą dėl JAV Pranciškonų lietuviškos gimnazijos uždarymo. Gaila ir muims, kad taip atsitiko. Nėra pinigų... Bet vietoje verkšlenimo ar negalėtų "Gimtojo Krašto" leidejai išrūpinti iš okupantų kokį pusmilijonį uždarytosios gimnazijos atidarymui. Ką tai reiškia tokiai "visko pertekusiai" imperijai. Tai būtų tik lašas jūroje. O be to, okupantas Lietuvą ne vienu milijonu apiplėšė.

Į Sibirą jau maskolių carai ištrėmė daug lietuvių. Carų įpėdiniai, dabartiniai okupantai, ten pasiuntė šimtus tūkstančių nekaltų žmonių su visom šeimoms. Dar ne visi ten išmarinti. Yra dar daug vaikų ir augančių jaunimo. Mes čia turime lietuviškas šeštadienines mokyklas ir Lituanistikos Institutą. Norisi paklausti "G. K." redakciją, kiek ten Sibire įsteigta lietuviams lietuviškų gimnazijų ar kitokių mokyklų?

Apie plovimąsi kitų nusikaltimais

Okupuotoj Lietuvoj maskolių padaryti ir daromi nusikaltimai istorijoje pasiliks kaip juodžiausia dvidešimtojo amžiaus dėmė. Kuomet jiems tie nusikaltimai primenami, tai jie per savo bernus tuoj iškiša nacių padarytus žas. Vadinaisi, buvo sumažėnusikaltimus, lyg jais norėdami įsąjaukinti.

Prof. Václavo Biržiškos

SENUJŲ LIETUVISKŲ KNYGŲ ISTORIJA

Pirmajame tome yra 208 puslapiai, o antrajame 226 pusl. Abu tomiai minkštuose viršeliuose parduodami už \$4.00, o kietuose viršeliuose už \$6.00.

Abi knygas gausite, jei pinigų pasiųsite tokiu adresu:

NAUJIEŅOS

1739 So. Halsted Street

Chicago 8, Illinois

Sekmadienį, rugpiūčio 16 dieną, BUČO SODE

WILLOW SPRINGS, ILLINOIS

įvyks

NAUJIEŅŲ PIKNIKAS

BUS IDOMI PROGRAMA, GERA MUZIKA ŠOKIAMS, SKANUS MAISTAS IR LABAI GERI GERIMAI. VISĄ LAIKĄ GARSUSIS "G. JONIKO" ORKESTRAS GROS POLKAS, VALSUS IR PAČIUS MODERNIS. KIAUSIUS ŠOKIUS JAUNIEMS IR VYRESNIEMS. RUGPIŪČIO 16 D. VISI Kviečiami į NAUJIEŅŲ PIKNIKĄ.

A country can't live on love alone.

There are a lot of things a man can do for his country. Including saying his piece, pro or con.

And talk is an important part of what makes a democracy like ours work.

But in the final analysis, talk is cheap. Personal involvement accomplishes a lot more.

Putting part of your savings to work for America is a step in that direction. To provide some of the economic strength it takes to make the whole system run.

That's one reason why Savings Bonds mean a lot.

They help to pay part of the cost of running a country where you're free to speak your mind.

And they help you at the same time. With interest and security.

So next time you have something to say about America, let your Bond purchases do part of the talking.

Take stock in America
Buy U.S. Savings Bonds

NAUJIEŅOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

KLAUSIAUSI DAINŲ IR AŠAROJAU

Rašo VLADAS RASČIAUSKAS

Esu sentimentalus, bet iki šio meto dar neašarodavau. Labai jau didelio širdies sušpaudimo metu kartais man nuriedėdavo ašara kita, bet šiaip jau aš susivaldydavau. Teko išgyventi kelias labai karčias širdies skausmo valandas, bet aš vis susitvarkydavau.

Turiu prisipažinti, kad Japonijoje verkiau. Mane sugraudino ne kokia asmeninė šeimos tragedija, bet graudi lietuviška daina. Įsitikinau, kad daina labiau gali sujau-dinti žmogaus širdį, negu bet koki kitoki garsai. Jaučiu, kad smuikas gali jautriai pakalbinti ausį, bet jis nepajėgia to padaryti, ką padaro lietuviška daina. Ypatingai, jeigu ji dainuojama svetimame krašte. Ypatingai jeigu jos klausosi vienišas žmogus. Ypatingai, jeigu jį dainuoja didelė davana turis lietuvis dainininkas.

Kaip Japonijoje lietuviška daina man išspaudė ašarą, tuojau pasakysiu.

Aplankęs Amerikos, Kanados, Vokietijos, Japonijos ir kitus paviljonus, nutariau užsukti ir į sovietų paviljoną. Patyriau, kad sovietų paviljone yra ir kitų tautų vienas kitas dalykas, kaip jie buvo padarę Montrelio parodoje. Norėjau patirti, ar bus kas ten lietuviško. Montrelin buvo atvežtas didokas pluoštas įvairių lietuviškų knygų. Buvo knygų ir Osakoj, bet žymiai mažiau.

Bet iš angliskai kalbančio japono patyriau, kad sovietų paviljone labai gražiai dainuojamos "litvanos" dainos. Taip japonas ir sako "litvanos". Nežinau, ar tas angliskai kalbąs japonas iš "Lithuanian" padarė "litvanos", ar gal "lietuvis" japoniskai ištariamas "litvanos". Tai gali priklausyti ir nuo to, iš kokios kalbos japonai pirmieji užgirdo apie lietuvių. Bet tai ilga studija, ir man ji neįkandama. Tokiai studijai aš neturėčiau kantrybės.

Kartu su japonais įsiverčiau į didelę salę ir užgirdau "Lietuva brangi, mano tėvynė". Tai buvo gražiausioji Maironio giesmė. Aš pats savo laiką jį giedodavau. Bet Osakoj užgirda "Lietuva brangi, mano tėvynė" buvo visai kitokia, negu aš bet kada esu kur girdėjęs. Ji buvo kitokia, nes buvo kitoks dainininkas. Jis taip ją giedodavo, kad kiekvienas salėje buvęs žmogus jo balsu žavėjosi. Aš, tur bū, buvau vienintelis, kuris žavėjosi ir žodžiais, bet japonai žavėjosi pačia daina ir dainininko interpretacija. Osakos parodoje dainavo Virgilijus Noreika.

Japonijoje daug ko tikėjau, bet niekad nemaniau, kad ten užgirsiu "Lietuva brangi, mano tėvynė". Taip pat nemaniau, kad ši Maironio giesmė man ašaras ištrauks. Man gaila buvo Lietuvos, man gaila dainininko, man pagailo paties savęs. Kaip galėjo likimas mus taip išlaikyti ir taip suvesti...

Esu tikras, kad japonai, kurių salėje buvo dauguma, didėle dauguma, nei žodžio nespaudimo metu kartais man nuriedėdavo ašara kita, bet šiaip jau aš susivaldydavau. Teko išgyventi kelias labai karčias širdies skausmo valandas, bet aš vis susitvarkydavau.

Nuotauka susidarė visai kitokia, kai Virgilijus Noreika užtraukė "Tris dienas, tris nak-tis keletuiėjau", o kai užtraukė paskutinę savo dainą "Bernužėli, nesvoliok, žiponą su-trinsi..." tai japonai plojo be pertraukos. Plojo stovėdami ir plojo atsisdė ir vėl atsistoję. Ir kas įdomiausia, jie plojo žodžių nesuprasdami. Jiems patiko šių lietuviškų dainų melodija, bet labiausiai jiems patiko balsas ir būdas šioms dainoms dainuoti.

Mane sujaudino lietuviška daina, bet turiu pripažinti, kad mane sujaudino ir entuziastiškas japonų plojimas. Esu matęs įvairių dalykų, bet nemačiau žmonių, kurie nesusprastami dainos galėtų taip ploti ir džiaugtis, kaip plojo japonai Osakoj. Dainininkas palietė jų širdis. Matyt, kad japonų tautosakij turi būti panašios melodijos, jeigu lietuviškos dainos garsai rado tokį gilų ir sirdingą atgarsį.

Kaip aš pasijaučiau, paklauso patyriau, kad sovietų paviljone labai gražiai dainuojamos "litvanos" dainos. Taip japonas ir sako "litvanos". Nežinau, ar tas angliskai kalbąs japonas iš "Lithuanian" padarė "litvanos", ar gal "lietuvis" japoniskai ištariamas "litvanos". Tai gali priklausyti ir nuo to, iš kokios kalbos japonai pirmieji užgirdo apie lietuvių. Bet tai ilga studija, ir man ji neįkandama. Tokiai studijai aš neturėčiau kantrybės.

Kartu su japonais įsiverčiau į didelę salę ir užgirdau "Lietuva brangi, mano tėvynė". Tai buvo gražiausioji Maironio giesmė. Aš pats savo laiką jį giedodavau. Bet Osakoj užgirda "Lietuva brangi, mano tėvynė" buvo visai kitokia, negu aš bet kada esu kur girdėjęs. Ji buvo kitokia, nes buvo kitoks dainininkas. Jis taip ją giedodavo, kad kiekvienas salėje buvęs žmogus jo balsu žavėjosi. Aš, tur bū, buvau vienintelis, kuris žavėjosi ir žodžiais, bet japonai žavėjosi pačia daina ir dainininko interpretacija. Osakos parodoje dainavo Virgilijus Noreika.

NAUJIENŲ

LINKSMAS

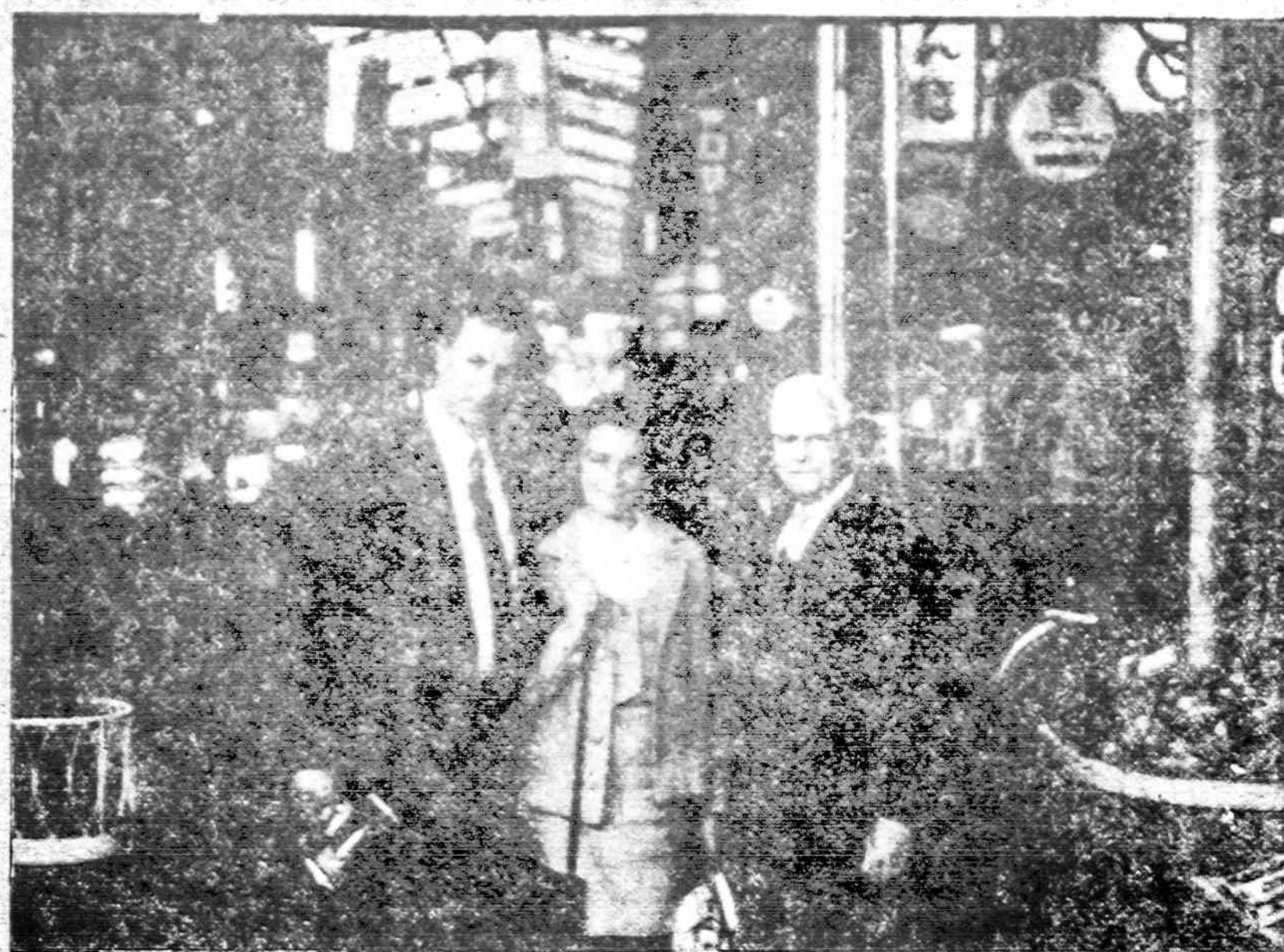
PIKNIKAS

ivyks sekmadienį, rugpjūčio 16 dieną

BUČO SODE

Willow Springs, Ill.

Visi kviečiami dalyvauti

Dainininkas Virgilijus Noreika, kanklininkė Danutė Aleksandravičienė ir keliautojas Vladas Rasčiauskas susitiko Japonijoje sukurtoje Expo 70 ir nusifotografavo dengtoje Osakos rinkoje. Foto Pr. Budrys

NETIKĖTAS POILSIS

(Tęsinys)

Gasiūnas pasijuto toks paten-kintas, lyg čia būtų viešam iš-kilmingame susirinkime pager-btas.

Per pietus rimtesnių kalbų nepasitaikė. Buvo girdimi įpras-tiniai garsai: pelių, šakučių, lėkščių baršktelejimai, dar pa-gyrimai, pasigardžiavimai. Piet-us be abejo pagerinti, šventadieniški. Tiek svečiai, tiek šeimininkai kimšo nesivarždami. Panašu buvo, kad visi gerokai išalkę. Saulė vakaropį pasisukusi.

Pietums pasibaigus, daugiausia berods susirūpino šeimini-nkė.

— Ką dabar veiksime, mieli sveteliai? Juk tuojau atsigu-li-ne sveika, kaip naujoji higiena pataria. Siūlyčiau kortomis pa-lošti?

— Tai jau be manęs, — tuojau nusipurtė Karosas.

— Kodėlgi? — žvaliai sumir-kčiojo šeiminiukė.

— Nemoku ir — pagaliau ne-nojū! — visai griežtai pasakė.

— Na jau, pone maestro! Ro-mi galėtum. Visai paprastas ir nesunkus lošimas.

— Savo gyvenime niekad ne-su lošęs ir net kortų neturėjęs rankose.

— Teks nuobodžiauti, kai mes žaisime.

— Oi ne, mieloji ponai! Nie-kad ir niekur man nenuobodu.

Perėjo į salioną. Karosas tuo-jau prie knygų lentynos.

— Ana, va, matau knygų. Nors atostogų metu reikia pa-vartyti...

Iš karto numanu, kad šis po-sūkis šeiminiukei nepatiko. Sten-gėsi tartum atkalbėti.

— Labai abejoju, ar atrasite ką nors įdomesnio. Nedaug te-turime. Būtų daugiau, bet kad nėra kada skaityti. Pranas vis-prie statybų ir vis išvykės, o aš — juk matei tamsta, koks ūkis. Nors tiek daug gal-nedirbu, bet kiek rūpestių, laks-tymo...

— Aišku... Visai suprantama... — tartum palaikė Karo-sas.

Išsitraukė jis pirmą pasitai-kiusią knygą. Varto, žiūrinėja. Bematant pribėgo Gasiūnienė ir labai smalsiai susidomėjo.

— Kas gi čia tamstai pakliu-vo?

Rodo ir iš lėto skaito: "ooo-ra pro noo-bis".

— Ne, šita jau pasenusi ir neįdomi...

— Bet antraštė įdomi. Pasi-klausyk tamsta, — vėl taria iš-lėto, lyg dainuodamas: — Tik-rai muzikali, tartum simfoni-ja...

— Ne, verčiau šita, — greit surado ir padavė šeiminiukė.

— O kas čia per daiktas?

— Upė ir rytus, upė ir šiaurę. Tai bent istorijų — visokiau-sių...

— Gerai, gerai... Pažiūrėsim...

Svečias buvo besirengiąs at-sisėsti ir pradėti skaityti. Šei-mininkė vėl rūpestingai patvar-kė.

— Tik ne čia. Šita kedė kieta ir nepatogi. Prašau į fotelį. Čia ir lempa ir visa kita specialiai skaityti.

Karosienė vis klausėsi, žiūrė-jo, pagaliau įsiterpė.

— Mano vyras visai nepaken-čia minkštų krėslų. Kai jis daug sėdi, sako, kad nesveika mink-s-tuose.

— O mano vyras specialiai taip daro, kai skaito, — daug smar-kiau atsakė Gasiūnienė.

Karosas iškėlė ir plačiai iš-skleidė abi rankas, lyg skirda-mas karštai susiginčijusias.

— Na, gana! Viskas gerai. Mielosios mūsų šeiminiukės pa-gaidavimas, man įsakymas.

Karosas patogiai įsėdo į minkštą krėslą ir pradėjo skai-tyti. Likusieji susirinko prie atski-rų kortų staliuko. Atrodė, kad viskas gerai ir visi paten-kinti, ypačiai šeiminiukė.

Didžiulis muziejinio tipo sie-ninis laikrodis iš lėto, melodin-gai pradėjo skambinti. Tas laik-rodis tikrai buvo pirktas mies-to centre senienų ar antikvaria-to parduotuvėje. Gasiūnienė gal-skaitė, o gal paveikluose matė, kad tokie laikrodžiai būdavo lai-

Pabūgau, kad šaltokai pasijusit paryčių.

Karosas atviro durų link, pu-siau pakilo lovoj ir atsirėmė ant alkūnės.

— Dėkui, labai dėkui, bran-gioji. Visai nešalta. Užteks ši-limos...

O aš netikiu, — kalbėjo už durų: — provincijoje naktimis visada šalčiau negu mieste.

Karosas murtelėjo savo žmonai:

— Nagi, atrakink duris ir įleisk. Tegul įsitikina.

Gasiūnienė įėjo, apčiupinėjo vienišios kojas.

— Iš tikrųjų... o aš taip susi-rūpinusi buvau. Dėkui Dievui, dabar ramiai užmigsiu. Laba-nakt!

Jau buvo bešeinanti, jau nu-sitvėrė durų rakenos, bet ir vėl, lyg pamiršusi:

O gal šviežio pieno galėčiau pasiūlyti? Beveik šiltas, nese-nial dar pamelžtas. Labai svei-kaip toks pienas prieš užmiegan-t.

— Ne, dėkui, — beveik vienu kartu atsiskakė abu Karosai.

— Gaila...

— Pagaliau užsidarė durys. Ty-liai, minkštai nuslėpsėjo šlep-tės.

— Kokia ji rūpestinga... — palydėjo Karoso jautrumas.

— Ne rūpestinga, o stačiai įkryri, — šaižiai užkrito žmona.

Nyko dienos: viena, antra; tre-čioji, gal būtų ir ketvirtoji. Ka-roosas visai normaliai (tartum ki-taip ne buvo) gerė kavą su grie-tinėle, rūkė Newport cigaretes, pašvilpaukavo vietoj pianino, po pietų atsisdavė su knyga mink-štame krėslė. Kai tik muziejinis laikrodis iš lėto, melodingai iš-mušdavo dešimt, jau būdavo lo-vykės. Darbas, darbas, gerbia-mieji. Jei viskas gerai klosis, tikiuosi sekantį savaitgalį pasi-matyti. Good-bye!

— Laimingai! Geriausios klo-ties! — palinkėjo svečiai.

Išsiskirstė. Užgeso šviesos. Savotiška glūduma apsupo vis-ką. Miesto saiku pats triukš-mingiausias dabar metas, o čia visai gilus vidunaktis.

Noroms nenoroms turėjo pri-siderinti ir atvykusieji. Jau susi-rūpino, prašau į fotelį. Čia ir lempa ir visa kita specialiai skaityti.

Karosienė vis klausėsi, žiūrė-jo, pagaliau įsiterpė.

— Mano vyras visai nepaken-čia minkštų krėslų. Kai jis daug sėdi, sako, kad nesveika mink-s-tuose.

— O mano vyras specialiai taip daro, kai skaito, — daug smar-kiau atsakė Gasiūnienė.

Karosas iškėlė ir plačiai iš-skleidė abi rankas, lyg skirda-mas karštai susiginčijusias.

— Na, gana! Viskas gerai. Mielosios mūsų šeiminiukės pa-gaidavimas, man įsakymas.

Karosas patogiai įsėdo į minkštą krėslą ir pradėjo skai-tyti. Likusieji susirinko prie atski-rų kortų staliuko. Atrodė, kad viskas gerai ir visi paten-kinti, ypačiai šeiminiukė.

Didžiulis muziejinio tipo sie-ninis laikrodis iš lėto, melodin-gai pradėjo skambinti. Tas laik-rodis tikrai buvo pirktas mies-to centre senienų ar antikvaria-to parduotuvėje. Gasiūnienė gal-skaitė, o gal paveikluose matė, kad tokie laikrodžiai būdavo lai-

kad iš abiejų pusių. Klausosi. Jis tebegirdi vieną pusę — Ga-siūnienės balsą.

— "Koks kompozitorius?... Ne, ne! Negali!... Dabar taisy svei-katą. Gal už poros savačių..."

Karosas nekantriai, nervin-damasis laukia. Kai baigė kal-bėtis, gana ramiai, apsisvaldyda-mas paklausė:

— Ar tik ne apie mane čia buvo kalbama?

— Ne, ne, ne! — automatiš-kai nuneigė šeiminiukė.

— Ji buvo susijaudinusi. Vei-das savaime raudonavo. Neįpras-tai blaškėsi.

Pamanyk tamsta, koks įžū-lums! Jau vakar skambino... Aiš-kiai viską išdėčiau. Šiandien vėl...

— Kas skambino, galėčiau pa-klausti?

— Kažkoks mister Landner. Sakėsi teatro reikalų vedėjas...

— Ko jis norėjo?

— Sakė, kad Gėlių pardavė-jos veikale kažkoks nesklandu-mas. Klaviras reikią pataisyti, boso partiją išlyginti... Koks akipileiškusmas! Argi dega ten jiems? Negali poros savačių palaukti?

— Tai gi čia tikriausiai man... Buvo susitarta...

Karosas atsistojo, aštriai kie-tai subėdė akis, lyg hipnotizuo-damas. Balsas tebebuvo tylus, ne maž nepakeltas, net dar tar-tum šaižiai prislopintas.

— Tai kaip gi tamsta drįsai mano vardu kalbėti? Kokią tel-sę turėjai? Ar dažnai taip da-rai?

Gasiūnienė nieku ypatingai neparodė, kad čia ji būtų nusi-kaltusi. Nuosirdžiai atsiliepė:

— Tik dėl tamstos gerų... Tik dėl tamstos gero...

— Tai gi, tiek čia to gero... Juk galėjai mano tarnybai, ma-no uždarbiui pakenkti? O kas ta-da? Ar pagalvojai bent kiek apie tai?

Valandėlė visiškai tyla. Netru-kus griežtas Karoso žodis:

— Prašau tuojau paripinti man susisiekimą iki autobusų stoties!

Pažvelgė į žmoną.

— O tu, Koste, kaip?

— Žinoma, kad su tavim!

(Pabaiga)

SKAITYK PATS IR PARAGING

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

Raginkite savo apylinke augti - taupykite!

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka du didelius darbus. Pirmia, jie padeda Jums pasiekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir paripina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

6%
5%

PER ANNUM ON SAVINGS CERTIFICATES OF \$5,000. OR MORE, 2 YEAR MATURITY

UNIVEST TAUPYMO SĄSKAITOMS

Taupymo indėliai Apdrausti iki \$20,000.

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS

Isteigta 1923 metais

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti

LAST MONTH IN HISTORY

JULY 23 Thirteen members of SDS Weathermen faction indicted on charges of conspiracy to bomb and kill.	JULY 2 British troops and Roman Catholic insurgents fight house-to-house battles in Belfast.
JULY 24 American Revolution Bicentennial Commission proposes Philadelphia expo to celebrate nation's 200th birthday.	JULY 15 Supreme Soviet reappoints Premier Kosygin and President Podgorny, keeping collective leadership plan.
JULY 1 Federal health experts announce they have not discovered a single death from polio in U.S. last year.	JULY 20 Britain's Conservative government announces its intention to lift ban on sale of arms to South Africa.
JULY 13 Lt. Gen. Leslie Groves, director of WW II Manhattan Project which developed A-bomb, dies at 73.	JULY 16 Britain's Prince Charles and Princess Anne begin informal two-day visit to Washington, D.C.
JULY 22 Former New York, N.J., mayor Hugh J. Addonizio and four co-defendants convicted of conspiracy and extortion.	JULY 11 President Nixon appoints veteran diplomat David K. E. Bruce to head U.S. negotiating team at Paris peace talks.
JULY 5 Prince Sihanouk, ousted Cambodian leader, found guilty of treason in absentia; sentenced to death.	JULY 23 In attack on Pres. Thieu, So. Vietnam's Vice-Pres. Ky charges 90% of foreign aid was "pocketed by govt. ringleaders."

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone MA 1-4100

SECOND - CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$20.00 per year, \$11.00 per six months, \$6.00 per 3 months. In other USA localities \$18.00 per year, \$10.00 per six months, \$5.00 per three months; Canada \$20.00 per year; other countries \$21.00 per year.	
10 cents per copy, 10 c. on Saturday	
Dienraščio kainos:	
Chicagoje ir priemiesčiuose	
metams	\$20.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Kitose JAV vietose:	
metams	\$18.00
pusei metų	\$10.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.00
Užsienio:	
metams	\$21.00
pusei metų	\$11.00
trims mėnesiams	\$6.00
vienam mėnesiui	\$2.50
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. HAYmarket 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
NAUJINIŲ ofisas atdaras kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.	

Atidžiai seka derybas Maskvoje

Kiekvienam turi būti aišku, kad šiomis dienomis Maskvoje eina nepeprastai svarbios derybos tarp Sovietų Sąjungos ir vakarų Vokietijos. Nauja demokratinė Vokietijos vyriausybė buvo pradėjusi pasitarimus su Lenkija, komunistų pavergtą rytų Vokietija, Čekoslovakija, Vengrija ir kitais rusų pavergtais kraštais, bet tie pasitarimai nedavė lauktų vaisių, nes Ulbrichtas, Gomulka ir kiti komunistai laukė vienpusiškų koncesijų iš vakarų Vokietijos, o patys jokių nuolaidų nenorėjo daryti.

Dabartiniu metu Maskvoje yra stipri vokiečių delegacija, vadovaujama paties vokiečių užsienio ministerio Walter Scheel. Rusai ir vokiečiai bando susitarti nevaroti jėgos tarpusaviams nesusipratimams spręsti. Tarp abiejų valstybių yra didokas skaičius neišspręstų problemų, bet Maskvon suvažiavusieji atstovai tų problemų tuo tarpu ir nesprenžia. Jie yra įsitikinę, kad tos problemos bus lengviau išsprędžiamos, jeigu abi pusės žinos, kad nebus vartojama karo jėga toms problemoms spręsti.

Maskvon atskridusią vokiečių delegaciją sovietų valdžia labai mandagiai priėmė. Aerodroman atvažiavo pats sovietų užsienio ministeris Andrei Gromyko, asmeniškai pasveikio atvykusius vokiečius ir nulydėjo juos į pačius geriausius sovietų valdžios viešbučius. Tvirtinama, kad labai reta užsieniečių delegacija taip šiltai priimama. Jeigu vokiečiai pasizadės nevaruoti jėgos prarastoms teritorijoms atgauti, tai rusai galės didoką savo divizijų skaičių pernesti į Kinijos pasienį. Be to, galės pagyvinti stagnacijos apimtas sovietų ūkis. Patiems rusams ir rusų pavergtiems kraštams reikalinga prekyba su vakarų pasaulio kraštais. Rusams reikalingos naujos ir modernios mašinos, kurių jie neturi ir nepajėgia pasigaminti.

Vokietijos kancleris Willy Brandt norėjo, kad į vokiečių delegaciją įeitų ir krikščionių demokratų atstovai, bet šios partijos vadovybė neleido partijos nariams vykti į Maskvoje einančias derybas. Opozicinės partijos vadovybė tvirtina, kad Maskvoje išduodami gyvybiniai Vokietijos interesai. Vokietijos užsienio ministeris, pasirašydamas naują sutartį su sovietų valdžia, atsisąda lenkų pagrobty nepaprastai didelių Vokietijos žemių. Kaip komunistų valdoma rytų Vokietija geruoju nesijungs su demokratine Vokietija, taip jokia Lenkijos val-

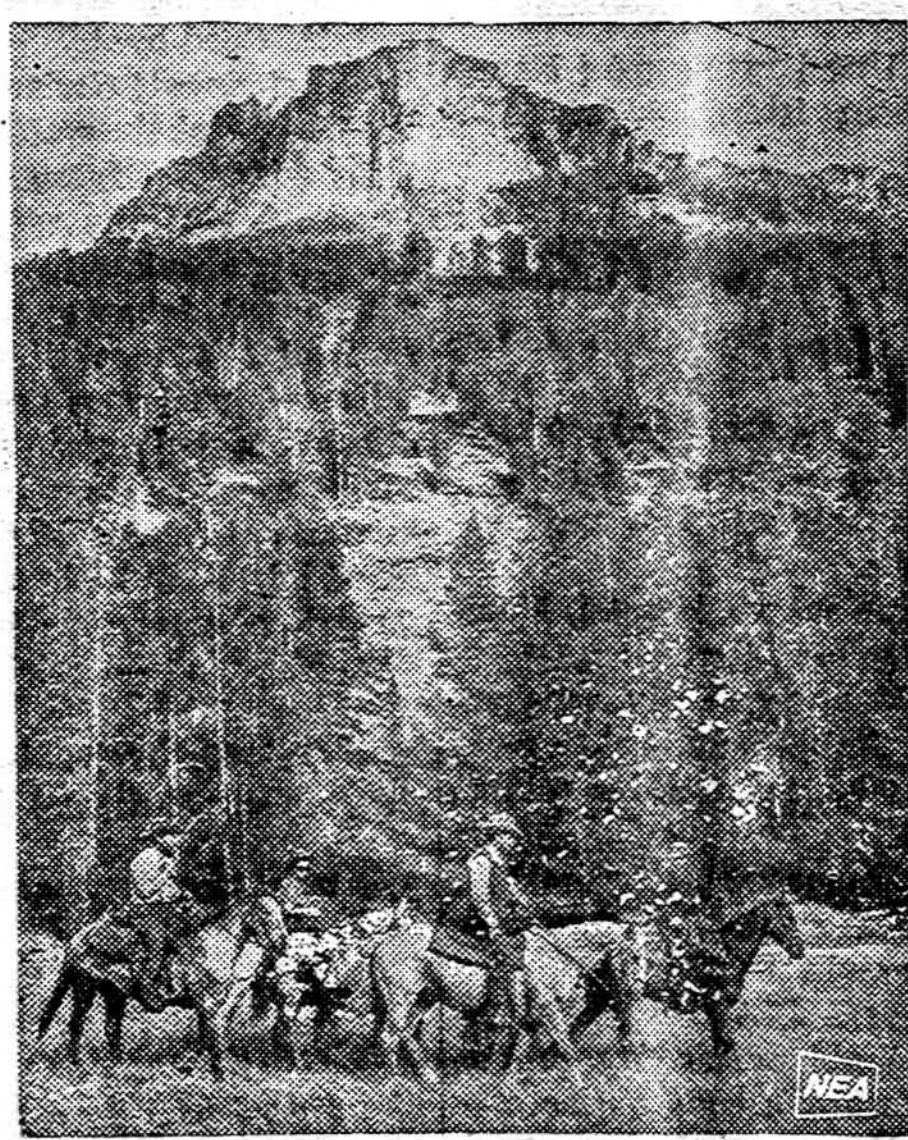
džia negrąžins vokiečiams žemių, kurias jie jau apgyvendino lenkais.

Panaši baimė buvo kilusi kanclerio Adenauerio laikais, kai vakarų Vokietija atnaujino diplomatinius santykius su Sovietų Sąjunga ir pasikeitė ambasadoriais. Tada kancleris Adenaueris, siųsdamas naujai pasirašytą susitarimą ambasadoriais pasikeisti, pridėjo laišką, kuris aiškiai pasakė, kad tas susitarimas nereiškia rytų Vokietijos pripažinimo ar kitokių koncesijų sovietų valdžiai. Kaip rytų Vokietijos, taip Lenkijos sienų ir sienų tarp Rusijos ir kitų valstybių tada pasirašytas susitarimas nelietė. Šis Adenauerio laiškas buvo prijungtas prie tada pasirašytos sutarties ir jis tapo oficialiu tarptautiniu dokumentu. Manoma, kad ir dabar vokiečių vyriausybė pridės panašaus turinio laišką prie naujai ruošiamos sutarties, kad rusai neįskaitytų sutartyje to, ko joje nėra. Vokiečiai mano, kad valstybių sienų ir kitus klausimus turės spręsti Europos valstybių ir Amerikos taikos sutartis.

Vokiečių užsienio ministeris Schel pareiškė įsitikinimą, kad Maskvoje vokiečiams pavyks susitarti dėl planuojamos sutarties. Lietuviai, latviai, estai, lenkai, vokiečiai ir kitų tautų žmonės labai atidžiai seka šių susitarimų eigą. Tegu sienų klausimas ir nebus liečiamas dabartinių susitarimų metu, bet rusai bus tikri, kad niekas nevertos jėgos rusams išvyti iš svetimų žemių. Rusai ne tik patys galės saugoti karo metu užimtas srityse, bet jie galės išnaudoti žmones per savo kvailingus.

Atrodo, kad dabar vykstančių vokiečių ir rusų derybų metu nebus paliestas Lietuvos ir kitų Pabaltijo valstybių klausimas, nes nebus liečiamas rytų Vokietijos likimas. Lietuvos sienos liečia rytų Vokietijos ir sovietų Rusijos sienas.

Vokietijos kancleris Brandt, prieš pradėdamas dabartines derybas su Maskva, buvo atvykęs į Washingtoną ir informavo apie pasitarimų tikslus. Sekretoriaus Rogers pavaduotojas Martin Hillenbrand tikrino Lietuvos, Latvijos ir Estijos atstovams, kad dabartinių pasitarimų su Maskva metu nebus liečiami Lietuvos reikalai ir nebus pripažintas Lietuvos įjungimas į Sovietų Sąjungą. Džingu, kad JAV vyriausybė nepripažins okupantui daugiau teisių, bet okupantui reikia priminti, kad jis išsikraustytų. Taikos Europoje nebus, kol rusai laikys vergijoje visą rytų Europą.

Yellowstone valstybiniame parke organizuojamos raitelių grupės, kurios pasiekia tolimiausius to parko kampelius.

Lietuvos šauliai žygiuoja Pavergtų Tautų parade Štate gatvėje, Chicago miesto centre. Foto Vaclo Noreikos

Žemės vertė

Nuo senų senovės yra sakoma, kad žemė yra turtas, kuris nei ugnį nesudega, nei vagis ją pavagia. Šiame krašte žemės vertė yra viena iš labiausiai svyruojančių vertybių. Rasime žemės plotų, kurie neturi jokios vertės arba vertinami tik keliasdešimt dolerių, bet yra žemių, kurios akrais vertinamos milijonais dolerių. Žemės vertė priklauso nuo jos padėties ir galimybės ją panaudoti. Aukščiausia kaina turi didmiesčių apylinkės, kur galima panaudoti dangoraižių statybai. Taipgi aukštą vertę turi prie didžiųjų gatvių bei kelių, tinkama biznio įstaigoms bei įmonių statybai. Bendrai žemės vertė greit kyla greit augančiose apylinkėse. Žemė nors ir didmiesčiuose netoli centrų, bet aplėstuose rajonuose, yra mažos vertės, nes laikoma netinkama naujos statybos panaudojimui.

Žemės vertės kylimą paskatina dideliu tempu kylantis gyventojų prieauglis ir kaskart kylanti gyventojų gerovė. Didėjant gyventojų skaičiui, didėja gyvenamųjų patalpų poreikis, kyla reikalingas, kartu plečiasi pramonė ir prekyba. Kylant gyventojų gerovei, taipgi kyla poreikis gyvenamųjų patalpų, kartu pareikalaujama daugiau naujesnių ir įvairesnių pramonės gaminių. Kadangi šiame krašte nenumatoma gyventojų prieauglio mažėjimo, tai ir žemės vertė reikiai laikyti kaip pastoviai kylančią vertybę.

Žemės vertė yra ne tame, kad ji yra žemė, bet jos vertė priklauso grynai nuo to, kiek ji kyla ir, svarbiausia, statyti gali būti — dabar ar artimoje ateityje — panaudota namų, prekybos, pramonės statybai bei kitoms tikslams. Yra šimtai tūkstančių akry dukumų, ku-

riuos niekuomet nebuvo ir vargu kada bus panaudotos. Taigi yra apleidžiami ūkiai, kurie netenka savo vertės. Kaskart vis daugiau reklamuojama ir skatinama įsigyti žemės vien kaip vertybę investavimui. Tokių žemių kainos, iškeliamos ne dėl jos vertės tiesioginiam panaudojimui statybai, bet dėl nepaprastos reklamos. Reklamuojamo daikto vertė, jei ji nėra palaikoma gyvenimo būtinybės bei realybės, tęsiasi tik tol, kol ji reklamuojama. Nustojus reklamuoti, netenka tas daiktas ir savo vertės. Natūraliai žemės vertės yra pastovios su mažais vertės svyravimais. Reklamos būdu iškelta žemės vertė tolygi akcijoms, kurios laike kelių metų išliko dešimteriopai ir vėl nukrito į savo pirmąją vertę. Investavimas į žemę, lygiai kaip investavimas į akcijas bei fondus, turi būti gerai išnagrinėtas, nes gali būti labai geras, bet gali būti ir labai blogas.

AUTOMOBILIS ŽMONIŲ DIDŽIAUSIAS ŽUDIKAS

New York Times skelbia, kad automobilis, kuris buvo išrastas kaip didelė žmonijos gerovė, yra pasidarys didžiausiu žmonių žudiku. Nuo 1900 metų vien Amerikoje automobiliai užmušė 1,750,000 žmonių, tai yra nepalyginamai daugiau negu amerikiečių yra žuvę visuose karuose...

Indokinijos kare amerikiečių žuvo apie 40,000, kai per tą laiką nuo automobilių žuvo 437,000, tai yra 11 kartų daugiau...

Laikraštis kelia klausimą, jei prieš žmonių skerdynes vieškeluose taip būtų protestuojama, kaip prieš karą Vietnamo, ar girti ir karštakošiai prieš visą pasidarytų atsargumą?

BRANGIEJI AKMENYS

58. Meksika, iš kur mūsų turistai kartais parsiveža ametistų žiedų, karolių ir sagių, gerų akmenų neturi. Meksikiečiai ametistų randa bent keliose krašto vietose, tarp jų pasitaiko ir pakankamo skaidrumo akmenų, bet jie visi daugiau ar mažiau pablykusių spalvų. Puikių akmenų rasta tik actekų kapuose prie Guanaxuato, kas rodo, kad kažkur tie laukai — Meksikoje ar jos kamyniniuose kraštuose, kol kas nėra nė rimtų spėjimų.

Po Brazilijos puikiais ametistais, gal būt, turtingiausi Uralo kalnai. Nėra abejonų, kad rusai gerų ametistų randa dar bent keliose vietose Sibire, bet pakankamai patikimų apie juos žinių nėra. Taip pat ir apie Uralo kalnų brangiųjų akmenų depozitus patikimiausios žinios yra gerokai pasenusios, daugiau iš priešbolševikinių laikų.

Pagrindiniai Uralo ametistų depozitai yra prie Mursinkos miestelio ir Alapajevo ir Reševo kasyklų distriktuose ir vakarus ir į rytus nuo Šilovkos upės, įtekancios į Keivą. Ametistai čia randami granitinių gyslų tuštumose beveik tuojau pat po velėna. Kartu su ametistais randami topazai, berylai ir kiti akmenys, daugiausia kvarcai. Prieš pirmąjį pasaulinį karą šios vietos buvo karūnos nuosavybė. Čia dirbdavo žiemą iki 200 ir vasarą iki 300 žmonių, meti-

ne produkcija siekė 140 svarų ametistų, 15 svarų berylų ir topazų ir apie 200 svarų citrinų. Visi akmenys buvo šlifuojami Ekaterinburge, dabartiname Sverdlovске, Vakarų Europą pasiekdavo per žemutinį Naugardą.

Bendrai paėmus, pati didžioji Uralo ametistų dalis nėra aukštos kokybės. Tai dažniausiai gerokai blankių spalvų ir dėmėti akmenys. Bet tarp jų randama ir puikių ametistų, prilygstančių geriausius Brazilijos ametistų pavyzdžius.

Labai gerų ametistų yra ir Ceylone, kur jie randami garsiuosiuose brangiųjų akmenų žvyrynuose kartu su kitais akmenimis. Čia jie išsimele nedideliais pavieniais kristalais vandens srovų sunėtais iš kaž kur esančių nežinomų depozitų. Po šiek tiek ametistų turi ir Burma, ir Indija, kiek daugiau Japonija ir Madagaskaras. Europoje jų yra bent keliose vietose Šveicarijoje, Vengrijoje, Ispanijoje ir kitur, bet visur radiniai neįspūdingi ir išteklių menki. Patys gražiausi Europos ametistai buvo randami granito uolose prie Nahe upės Oberstein miestelio kaimynystėje. Radinių buvo tiek daug, kad Obersteine jų šlifavimo dirbtuvės ilgai virto rimtomis brangiųjų akmenų apdirbimo įmonėmis, o miestelis, susijungs su kaimynystėje esančiu kitu — Idar miesteliu, išaugo į pasaulinį centrą, plačiai žinomą Idar — Oberstein vardu. Dabar šiose vietose ametistai visiškai išrinkti, visi čia šlifuojami

brangieji akmenys įvežami iš Brazilijos ir kitų kraštų.

CITRININAI IR "DŪMINIAI TOPAZAI"

Citrininas yra geltonoji kvarco atmaina. Akmenis vardas kilęs nuo žodžio citrina, į kurį jis panašus savo spalva. Vardas nėra labai vykęs, nes gerų citrininių spalva žymiai geltonesnė ir gražesnė už citrinų spalvą. Citrininos spalvos tėra tik menkesnės kokybės citrininiai.

Kristalizacija ir chemine sudėtimi citrininas labai panašus į ametistą. Skirtumas tebėra tik spalvoje: vienas geltonas, kitas — purpuro spalvos. Iš senų laikų žinoma, kad ametistas, kiek pakaitintas, pakeičia spalvą ir tampa gražiai geltonu akmeniu, o ataušęs naująją spalvą pasilaiko ir nieku būdu neatskiriamas nuo citrininių. Kai kurie mineralogai buvo linkę manyti, jog iš tikrųjų tokio akmenis kaip citrininas, visai nėra, arba jis labai didelė retenybė, o visi, ar bemaž visi citrininiai tėra tik pakaitinti ametistai arba blogiausiu atveju dūminiai kvarcai, plačiau pažįstami "dūminių topazų" vardu.

Aišku, teisybė kažkur per vidurį. Iš vienos pusės daugiau neneigiam, kad dažnas puikus citrininas savo pirmuose metrikuose yra buvęs ametistas arba pabrėžiausias dūminis kvarcas, iš kitos — šiuo metu yra plačiai žinoma bent pusė žinių, kur gerų spalvų ir puikių ko-

kybės citrininiai nėra retenybė kvarcų ir kitų brangiųjų akmenų depozituose.

Gamtoje citrininių pasitaiko įvairių atspalvių, pradedant aukso geltonumu ir baigiant išblykusių bespalviu gelšvumu. Geriausi akmenys yra tamsios aukso spalvos arba rusvai geltoni. Šie akmenys taip panašūs į topazus, kad iš spalvos ir išvirsinės išvaizdos jų negali išskirti ir specialistai. Dėl šito didelio panašumo per tūkstančius metų jie ir buvo vadinami topazais, tokiais ir dabar randami daugelyje brangiųjų parduotuvių. Ši klaida, ypač kai ji daroma sąmoningai, nėra toleruotina, nes tikrieji topazai už citrininus ir retesni, ir žymiai brangesni. Vis dėlto rimtesnės brangiųjų parduotuvių, vengiant galimų nemalonumų citrininiai dažniausiai žymimi "auksinių topazų", "indų topazų", "netikrųjų topazų" ir kt. vardais, o tikrieji topazai paliekami topazais ar tikraisiais topazais.

Koks šis panašumas tarp topazų ir "topazų" bebūtų, žinant bent pagrindinius fizinių ir cheminių savybių skirtumus, atskirti vienus nuo kitų nėra sunku. Topazai už citrininus žymiai sunkesni (topazas 3.4 — 3.6, citrininas — 2.65), ir skirtumui nustatyti užtenka tik patikrinti abiejų akmenų lyginamąjį svorį. Taip pat topazai už citrininus žymiai kietesni (Mohs skalėje topazas — 8, citrininas — 7) ir juos lengvai įrežia.

Sviesesnių atspalvių citrininiai nėra tokie įdomūs ir gražūs, priklausė prie pigiau-

siųjų brangiųjų akmenų, ir jau vien dėl to jų niekas su topazais nemašo. Jei geros kokybės citrininiai siekia gerų ametistų kainą, tai šviesesnieji pinga, kaip ir ametistai, pagal savo atspalvį o patys šviesiausieji yra visiškai beverčiai. Tokių šviesių citrininių galima gauti po porą dolerių už kilogramą, ir jeigu vienas ar kitas tokių akmenų brangiųjų parduotuvių vertinami keliais doleriais, tai tik už šlifotojo darbą ir pardavėjo tarpininkavimą.

(Bus daugiau)

BRANGIŲ PREKYBA

TERRA

Savininkai V. ir U. CIVINSKAI

Brangieji akmenys — Aukso ir kt. papuošalai — Sveicarij laikrodžiai. Taip pat — kristalai, sidabras, porcelianas ir visos kitos dovaninės prekės.

TERRA, 3237 W. 63rd St., Chicago, Ill.
Telef. 434-4660

Skaitykite ir platinkite

Dienraštį

"NAUJIENAS"

DR. ANNA BALIUNAS
AKIŲ, AUSŲ, NOSIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
PRITAICO AKINIUS
2858 W. 63rd STREET
Ofiso telefonai: PROspect 8-3229
Rezid. telefonai: WALbrook 5-5076
Kasdien nuo 10 iki 12 val. ryto,
nuo 7 iki 9 val. vak. Treč. uždaryta.
Ligonius priima tik susitarus.

DR. K. G. BALUKAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Pirma ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepiu, skambinti 314-8012

DR. S. BIEZIS
Telefonai: PROspect 8-1717
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3148 WEST 63rd STREET
Val. kas dieną po pietų 1-3 val. 7-9
užtik. antradieniais ir penktadieniais.
Treč. ir sekm. ofisai uždaryti.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofisai: HEmlOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISU VALANDOS:
Kasdien, ketvirtad. nuo 1-4 ir 7-9
užtik., penktadienį nuo 1-3, treč.
ir sekm. uždaryti.

Dr. Ant. Rudoko kabineta perėmė
optometristas

DR. EDMUND E. CIARA
2707 W. 71st STREET
Tel.: GR 6-2400
Val. pagal susitarimą: Pirm., ketv.
1-3, antr., penkt. 10-4, ir
sekm. 10-2 val.

Rez. GI 8-0873

DR. W. M. EISIN - EISINAS
AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos: pagal susitarimą. Jei neat-
siliepiu, skambinti 31-0001.

DR. A. JENKINS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
3844 WEST 63rd STREET
OFISU VALANDOS:
Kasdien nuo 1-4 popiet ir 6-8 val.
Treč. ir sekm. uždaryti.
Ofiso tel.: PORTsmouth 7-6000
Rezid. telefonai: GARDen 3-7278

Tel. ofiso: PR 8-7773; rez. PR 6-4732

DR. A. MACIUNAS
CHIRURGAS
Pirma tik susitarus.
Valandos: pirmad. ketvirtad. 5-8
antrad. 2-4.

Ofiso tel.: HE 4-1818 arba RE 7-9700
Residencijos: PR 6-9801.

DR. J. MESKAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2654 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmad. ir penktad. nuo
2 iki 8 v. p. p.; antrad. ir ketvirtad.
nuo 9 iki 11 ir nuo 4 iki 8, o seš-
tadienį nuo 9 iki 12 val.
Treč. ir sekm. uždaryti.

DR. FRANK PLECKAS
OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS
INKSTŲ, PCSLES IR
PRUSTATŲ CHIRURGIJA
OFISAS 2454 WEST 71st ST.
Val. antrad. nuo 2-5 po pietų
ketvirtad. nuo 6-8 val.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. P. STRIMAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika ir chirurgija
Ofisai 2750 West 71st St.
Tel. 925-8296

Valandos: 2-8 val. vak. Penktadienį
10-12 ir nuo 2 iki 8 val. vak.
Seksmdieniais ir treč. dieniais
uždaryti.
Rez. tel.: WA 5-3099

DR. VYT. TAURAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisai: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antrad., treč. ad.
ir penkt. 2-4 ir 6-8 val. vak. Seš. ad.
nais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku
pagal susitarimą.

DR. V. P. TUMASONIS
CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlOCK 4-2123
Rezid. telefonai: GIBson 8-6195
Pirma ligonius pagal susitarimą. Del
valandos skambinti telefonu HE 4-2123
jei neatsiliepiu, tai telefonai GI 8-6195

SKAITYK "NAUJIENAS" —
JOS TEIKIA GERIAUSIAS,
TEISINGIAUSIAS ZINIAS

J. TIJONAS ISPŪDŽIAI IŠ KELIONĖS PO EUROPA

(Tęsinys)
Mūsų viešnagė Prancūzijoje
jau baigiasi. Dar keletas va-
landų ir būsimieji pervažiavę
Pietinę Prancūziją, kuri liks
ilgai atmintina. Daug kas pa-
matyta, sužinota ir pasimokin-
ta. Teko važiuoti beveik išim-
tinai per žemės ūkio kraštą ir
turėjome galimybės stebėti
ūkinį gyvenimą, kuris yra gra-
žiai ir sumaniai tvarkomas.
Prancūzija turi ir aukštai pa-
statytą pramonę. Tačiau ne-
teko su ja susipažinti, nes va-
žiavome atokiau nuo jos cent-
rų.

Prancūzija daug nukentėjo
per II pasaulinį karą, bet po
karo, Amerikai padedant, grei-
tai atsigavo ir savo pramonę
labai pakėlė, nežinint turėtų
sunkumų Alžire ir vidaus pro-
blemų. Vieną kartą norėdami
pajavrint laiką, pasiteiravo-
me pas vieną prancūzų apie
garsųjį Svetimšalių Legioną,
kur jis dabar ir kaip norin-
tiems būtų galima įsoti. Nu-
stebės atsakė, kad senų nepri-
ima, o jauniems nepatartina.
Be to, jis nežino koks likimas
jų dabar yra. Pasijudamą
todėl, kad jame tarnavo karui
pasibaigus ir lietuvių, kurie
norėjo įsiviegti grįžimo į So-
vietų Sąjungą. Pasirodo, kad
lietuvių visur buvo ir jų būta

P. ŠILEIKIS, O. P.
ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seš. ad. 9-1.
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LAB.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telefonai: PROspect 6-5084

MOVING
Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstomų.
ANTANAS VILIMAS
823 W. 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

PERKRAUSTYMAI
MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
2047 W. 67th Pl. WALbrook 5-8063

GRADINSKAS
ORO VESINTUVŲ
STANDIE
PIRKSI, GAUSI IR VESINSIES
TAD, NIEKO NEBELAUK
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998
LIETUVI, EIK PAS LIETUVI!

SOPHIE BARCUS
RADIOJOS ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 10-11
val. ryto. — Seš. ad. ir sek-
mdienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.
Vakaruškos: Pirmadieniais 7 v. v.
Tel.: HEmlOCK 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

DAR VIENA
EKSKURSIJA
I LIETUVĄ
Šių metų rugpjūčio 31 d.
Kelonė tęsis 21 dieną. Vie-
tu skaičius ribotas. Registravim-
tuojau, išrūpiname leidimą įlėsti
laiką pabūti Lietuvoje. Paruošime
dokumentus atsikviesi gimines
i Amerika.
Kreipkitės i
WALTER RASK - RASČIAUSKA
AMERICAN
TRAVEL SERVICE BUREAU
9727 So. Western Ave.
Chicago, Illinois 60643
Tel. 238-9787-8

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

gerų ir drąsių, bet gaila — ne-
turėjome gerų vadų.
Apleisdami širdyje palinkė-
jome prancūzams ir jų kraštui
visokeriopos gerovės, tikėda-
miesi, kad ne tik paštas žinos
kur ta Lietuva, ir kas ji tokia,
bet padės Lietuvai, kaip padė-
jo po I pasaulinio karo.

DAINUOJANČIOJE
ITALIJOJE

Paskutinis miestukas Men-
ton. Ir štai Italijos sieną. Nors
važiuojame geriausiomis inten-
cijomis vedini ir apie jokias
kontrabandas nei galvoti ne-
galvojame, bet kai tave turi
teisę tikrinti ir klausinėti, tai
kažkaip darosi neįprastai. Pa-
sienio tarnautojas — policininkas
kas įeina į busą ir pasisveiki-
nus pavaršutiniškai peržiūri
pasus, palinki geros kelionės
ir išlipa. Vadinasi, mandagiau
ir korektiškiau negali būti.
Esame patenkinti, kad mūsų
traktuoja lyg kokius Amerikos
ambasadorus, tuo pasijaučia-
me esą lyg vertingus. Toks
jausmas — puikybė, tai viena
iš didžiųjų nuodėmių, bet są-
žinės nuraminimui pasizada-
me ją "likviduoti" Romoje.

Gi dabar, mieli bendrake-
leiviai, žiūrėkime ir stebėki-
me saulėtą ir gražią Italiją,
kuri apvainikuos mūsų ilgos
kelionės tikslą ir užbaigą. Va-
žiujame per Liguriją, tai
šiaurinė provincija. Kur tik
pažiūri gražų, čia žmonės
daugiausia vėrčiasi daržini-
kyste ir gėlių auginimu. Gyve-
namieji namai kiek menkesni,
tai vidutinio žemės ūkio kras-
to vaizdas. Matosi galvijų, ar-
klių, karvių ir net paršiukų.
Kai tų gėrybių turima, tai ir
duonutės, aišku, yra. Tikriaus-
iai nereikia kaip kolchozinin-
kams eiti į miestelį ir stoti ei-
lėn duonos nusipirkti. Italai to
nežino ir daugelis jų mano,
kad komunistas atnešų ge-
resnį gyvenimą.

Pravažiujame keletą ma-
žesnių miestelių ir net didesni,
turintį virš 30,000 gyventojų
Sanremo miestą. Bet jis ke-
liaujančio akį nesudomina.
Visi miestai būdingi savo sena
statyba ir be pavyzdingo išpla-
navimo. Statyta taip, kaip
kam atrodė geriau ir naudin-
giau.

"SUOLIS" PER
APENINŲ KALNUS

Kas nėra mokęsis, skaitys ar
girdėjęs apie Apeninų kalnus.
Mums, lietuviams, tai labai
artimas ausiai žodis: apynys,
apynuojus ir panašiai. Todėl
mokantis geografijos labai
lengva buvo atsiminti. Na, o
dabar teko būti ir matyti, o
įdomiausia — važiuoti po kal-
nų iškastais ilgais tuneliais.

Italija turi gerus kelius —
autostradas. Keliai praeiti be-
veik tiesia linija, pakelinę
pasaikintį kalną ne aplenkia,
kaip buvo daroma senus ke-
lius pravedant, bet prakasa
tunelį net dviejų ir daugiau ki-
lometrų ilgio. Pravažiujant
suskaityta net 80 tunelių. Tai
tikras Italijos rekordas prieš
kitus kraštus. Pro kalną prak-
kas tunelį yra didelis tar-
peklis — praraja, per kurią
reikia irgi praeiti kelią. Tai
statomi didžiuliai tiltai aukš-
čio net po keletą šimtų metrų.
Tokiais tuneliais ir tiltais ne
tik patogū, bet ir įdomu va-
žiuoti. Yra dar ir nebaigtų ir
vedamų. Atrodo darbas sun-
kus, ilgai užtrunkantis ir bran-
gus. Kalba, kad finansuojanti
ir Amerika. Žinoma, turima
galvoje kompanijas. Šiaip ar
taip Amerika visur ir visiems
padeda. Sunku ir suprasti šią
ekonominę politiką, kuri savo
piliečiams krauna ir krauna
mokesčius, o kitiems duoda ir
neprašant. Lietuviai kantrūs
ir laukia mokesčių sumažini-

TRUMPAI

— "Naujienu" kasdien lan-
ko jus, o sekmadienį, rugpjū-
čio 16 d., atsilankykite į "Nau-
jienu" pikniką Buco sode,
Willow Springs. Bus gera mu-
zika šokiams ir gausus bufetas,
veiks valgykla ir bus dar kito-
kių "prajovų". Visi kviečiami
ir visiems svečiams užteks vie-
tos.

— Dail. Magdalena Stankū-
kūnienė, neseniai grįžusi su
vyru inž. Jonu Stankūnu iš
Meksikos, rugpjūčio mėn. 18
d. iškrenda į Japoniją. Aplau-
kys Expo 70 ir pamatys kitas
įdomesnes vietas.

— Dail. Barbora Morkūnie-
nė atostogų progą lankėsi Ca-
pe Cod, Maine ir kitur rytinėse
valstijose. Parsivežė ir gražios
Naujosios Anglijos gamtovaiz-
džių.

— Humboldt Parko Lietuvių
klubo išvyka į Jefferson girią
įvyks šį sekmadienį, rugpjū-
čio 9 d. vieta — prie Indian
road, trys blokai į rytus nuo
Central Ave. Klubo pirm. Pra-
nas Prūsīs neseniai grįžo iš Ro-
mos, tai svečiams teksis pada-
ryti pranešimą. Visi kviečiami
atvykti.

— Inž. dail. Mikalojus Iva-
nauskas atostogauja Sanibel
saloje, Floridoje. Sako: "Čia
mo, prisimindami posakį: ge-
riau duoti nei prašyti.

Apeninų kalnai — tai milž-
niški rūtų darželiai, apaugę
įvairiais lapuočiais ir kitais
žalumynais, ypač atkarnėse
bei daubose. Oras kalnuose
vėsus, lengvas kvėpuoti lyg
Lietuvoje vasaros metu po
smarkaus lietaus ir perkūnijos,
kai oras kvėpuoti būna labai
geras. Žinovai sakydavo, kad
ore yra daug ozono, o kas tas
"ozonas" daugumai neaišku
buvo. Mokslas ir visos žinios
savo keliu, o gyvenimo patirtis
kas kita.

Pasiekus kalnų viršūnes
(gal tiksliau netoli viršūnių)
patenki į tirstas miglas, ku-
rios, žiūrint iš apatės, laiko-
mos debesimis. Čia jau turin-
tiems daugiau fantazijos, gali-
ma įsivaizduoti, kad skrieja-
me per nepaprastai gražius
debesis. Tikrai besirangyda-
mi po kalnus užmiršome pilną
rūpesčių, vargų ir ašarų juo-
dą žemėlį. O jei taip būtų
nusikėlus į Amžinybę gera ir
gražu, tai nei vienas nesigailė-
tų palikęs šią ašarų pakalnę,
ypač Chicago su jos tirstų dū-
mų danga.

Nusileidę nuo kalnų, visi
kaip susitarė lengviau atsikve-
pia. Tai reiškia, kad būvome,
esame ir būsim šios žemės pri-
siek vabalėliai. Nieko nepa-
darysi — prigimtis, nori ar ne-
nori, traukia prie savęs. Tas
pats ir su tautybe — buvai lie-
tuvis ir pasiliksi juo nors savo
fėvų kalbą ir esi užmiręs, ar-
ba i L. Bendruomenę neįsira-
šysi bei rinkimuose nedaly-
vausi. Lietuvių lygiai moti-
na, nors sena ir suvargusi, bet
vaikui miela, graži ir nemato-
ma jėga traukia prie jos.

Šie keli pasakymai, tai kal-
nų poveikio susidaręs dvasinis
atspindys.

Tarytum lyg iš miego atsi-
budę, apsižvalgome ir vienas
į kitą pasižiūrime, lyg pajau-
nėję ir pagražėję.

(Bus daugiau)

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
— IR TENYK SKILTIS

Lietuviai taip pat perka ir parduoda
ir progas sužinoti tikrai per

NAUJIENAS

A. A.
JUZEI RAUKTIENEI
mirus,

Jos dukrai Juzei Daužvardienei ir Lietuvos Generaliniam
Konsuliui Dr. Petriui Daužvardžiui reiškiamas nuoširdžią
užuojautą

JAV LB ČIKAGOS APYGARDOS
VALDYBA

galima daug pasisemti kūry-
bos ir poilsio".

— J. Vaičiūnas, Naujienu
bendradarbis, atostogauja Hot
Springs, Arkansas. Iš ten jis
rašo: "Visiems sveikinimai iš
Hot Springs. Labai geras oras,
nors šilta. Gražios apylinkės
— miškeliai, pušynėliai, ežė-
rėliai. Žmonės važiuoja ir va-
žiuoja. Šiuo metu yra nemaža
lietuvių."

— F. Sestokas iš St. Peters-
burg (Floridos) laivu išplaukė
į pasaulinę parodą, kuri dabar
vyksta Japonijoje. Iš Hong
Kongo jis pasiuntė Naujienuoms
ir naujienučiams sveikinimą.

— Disciplina be meilės —
vaikui peilis. — 302 Alvido ra-
dijo paskaita šį ketvirtadienį,
rugsėjo 6 d., 10 v. r. Sophie
Barcus Radijo šeimos valan-
doj.

— Tadas Krivickas, gyvenęs
Kanados Toronto mieste, su
žmonele Marta, dukrele Rita ir
sūnumi Albertu lankosi Čika-
goje. Apisitojo jie pas žmonos
tėvą Joną Žemaitį. Žada apl-
ankyti Čikagos įdomybes.

— Jonas Lisauskas su žmona
Ausrele iš Connecticut valstijos
sustojo porai dienų Čika-
goje ir nori aplankyti žymes-
nes Čikagos vietas bei savo
pažįstamus.

— Richard Urban (Urbona-
vičius) praeitą penktadienį
ties 47 ir Archer gatve po tiltu
apie 12 val. nakties, kai laukė
autobuso, buvo užpultas trijų
jaunuolių. Iš jo buvo atimta
apie \$15 pinigais ir nutrauktas
nuo rankos rankinis laikrodis.
Sako, jaunuoliai buvo gerokai
įsigėrę. Visi buvo ilgus plaukus
užsiauginę, o vienas net ir gy-
vaplakišką barzdą turėjo.

— Algis ir Bronė Barakaus-
kai, yra aktyvūs jaunosios kar-
tos atstovai daugelyje organi-
zacijų. A. Barakauskas pasi-
reiškia kaip puikus kalbėtojas
lietuvių ir anglų kalbomis, tin-
kamai reprezentuodamas lietu-
vius bei įtikinamai išdėstyda-
mas jų reikalus.

— Robertas A. Batzekas bai-
gė labai gerus pažymiais St.
John karo akademijos pirmuo-
sius mokslo metus ir yra pa-
skelbtas Dekano sąrašuose.

— Juozas Ulevičius, prieš
15 metų atvykęs su savo broliu
Kazimieru iš Venecuelos į Či-
kagą, dalyvaus Venecuelos
lietuvių klubo piknike, kuris
įvyks rugpjūčio 9 d. Spaičio so-
dyboje. Dabar jis gyvena Či-
kagos priemiestyje.

— Southwest City College,
7500 So. Pulaski Rd. šį rudenį
pradės dviejų metų aviacijos
kursą, į kurį įeis bendroji avi-
acija, jos administravimas ir
judėjimo kontrolė. Platesnės
informacijos yra gaunamos tel.
591 - 3580. Taip pat yra įveda-
mas naujas kursas esamiems ir
būsimiems policijos tarnauto-
jams. Registracijos raštinės
tel. yra LU 1 - 2737 vietos gy-
ventojams mokslas miesto ko-
legijose yra nemokamas.

SKAITYK KASDIEN
NAUJIENAS
— IR TENYK SKILTIS

Lietuviai taip pat perka ir parduoda
ir progas sužinoti tikrai per

NAUJIENAS

A. A.
JUZEI RAUKTIENEI
mirus,

Jos dukrai Juzei Daužvardienei ir Lietuvos Generaliniam
Konsuliui Dr. Petriui Daužvardžiui reiškiamas nuoširdžią
užuojautą

JAV LB ČIKAGOS APYGARDOS
VALDYBA

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

SLA Cicero 301 kuopos narių susi-
rinkimas įvyks trečiadienį, rugp. 5 d.,
7:30 val. vak. Liberty svetainėje, 14th
St. ir 49 gatvės. Pasibaigus vasaros
karščiui ir atostogoms, visi nariai
jau privalo ateiti į šį susirinkimą. Re-
ikia atsivesti ir kaunyną, nes apdrauda
visiems reikalinga. Draudžiamas ir
jaunimas nuo gimimo dienos iki 70
metų amžiaus. Bet kokias apdraudas
ar SLA reikalais, kreipkitės į sekre-
torių K. P. Deveikį, 1425 S. 49 Ave.
Tel.: 652-3706.

GELININKAS (PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandoje
gražiausias gėles ir vaiznikai, anks-
tų papuošimai ir sezoninės
kapams gėles.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GELINYZIA
GELES VISOMS PROGOMS
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

PETKUS
TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME
2533 W. 71st Street
Telefonai: GROovehill 6-2345-6
1410 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWNhall 3-2108-9
TRYŠ MODERNIŠKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai
MAŽEIKAS & EVANS
606 SO. WESTERN AVE.
TRYŠ MODERNIŠKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
MAJAMOS VISTA
REpublic 7-8666 REpublic 7-8691

EUDEIKIS
SENTAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
Laidotuvių direktoriai:
DOVYDAS P. GAIDAS **GERALDAS F. DAIMID**
4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YARDs 7-1741 - 1742
4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:
Chicago
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
★
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTŲ
DALYSE

PETRAS BIELIUNAS
4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572
BUTKUS - VASAITIS
1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1007

STEP. C. LACK IR SŪNUS
(LACKAWICZ)
2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YARDs 7-3401

P. J. RIDIKAS
3354 So. HALSTED STREET Phone: YARDs 7-1911

GEORGE F. RUDMINAS
3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YARDs 7-1138-1139

VISI LIETUVIAI BIZNIERIAI
GARSINKITĖS NAUJIENOSE

Teodoras A. Allen, Orland Parko gyventojas, vienintelis republikonų partijos kandidatas į Sanitarinio Distrikto patikėtinius. Lietuvių Allen (Ališauska) sveikina Illinois senatorius Ralph Smith.

Dr. J. A. Stanaitis buvo sustojęs Chicagoje

Prieš kelias dienas iš Vakarų Vokietijos atvyko dr. J. A. Stanaitis savo dukters aplankyti bei pasirinkti medžiagos straipsniams, kuriuos yra užsilaikęs parašyti vokiečių laikraščiams.

Dr. Stankaitis Lietuvoje įvairiose ministerijose tarnavo ir jo svarbias pareigas. Kurį laiką jis mokytojavo. Be to, buvo Raseinių miesto burmistras. Lietuvą jis aplėdo 1941 m., visiškai pasitraukdamas iš politikos. Vokietijoje jis įgijo teisę verstis gydytojo praktika. Karo metu jis buvo mobilizuotas kaip gydytojas ir 1945 m. pateko į rusų nelaisvę, kurioje išbuvo aštuonis metus. Iš karo nelaisvės grįžo labai suvargęs, beveik invalidu pripažintas. Pradžioje sustojo Vakarų Berlyne, kur tarnavo Tarptautiniame Raudonajame Kryžiuje. Toji įstaiga rūpinosi karo belaisviais, ypač belaisviais, kurie buvo rusų suimti. Jos tarpininkavimu dėka nemažas skaičius ir lietuvių galėjo ištrukti iš nelaisvės.

Dr. J. A. Stanaitis jau yra pensininkas ir gyvena netoli Bielefeldo miesto. Jis yra Vakarų Vokietijos pilietis.

Dr. Stanaitis kartu su žmona porai dienų buvo sustojęs

KINIJA RUMUNIJAI PAŽADĖJO PAGLBA

Aiški demonstracija prieš sovietus

Bonna. FVR. Baigęs savo vizitą Šiaurės Korėjoje, Rumunijos ministras Ionita buvo su dideliu iššūkiu susitikęs su Rumunijos Raudonosios Armijos vadovu, generolu Huang Jung - scheng pasakė: "Jūs tvirtai laikysena sudavė smūgiams, kurie praktikuoja jėgos politiką ir diktatą politiką. Savo teisėtoje kovoje dėl tautinės nepriklausomybės apgyvendinimo ir dėl valstybės suverenumo jūs nesate vieni. Kinijos liaudis jus remia!"

Ionitos pasitikti į Pekino aerodromą asmeniškai atvyko pats Kinijos liaudies išlaisvinimo armijos generalinio štabo šefas Huang Jung - scheng. Tą pačią dieną įvyko pasitarimai tarp Ionitos ir kinų armijos vadovybės štabo. Oficialiai paskelbta, kad pasitarimai praėjė "sirdingose ir draugiškoje atmosferoje". Rumunų karinei delegacijai iškelta me bankete Rumunijos krašto apsaugos ministras Ionita pareižė augantį bendradarbiavimą tarp Rumunijos ir Kinijos visose srityse. Rumunija su dideliu dėmesiu sekanti "narsią kinų liaudies kovą su imperializmu ir reakcija, už tautinį ir visuomeninį išsivadavimą". Pasak Ionitos, Kinijos liaudies revoliucijos laimėjimas po Spalio revoliucijos Rusijoje

esąs žymiausias progresyvus įvykis mūsų gadinėje.

Savo atsakymo kalboje kinų general. štabo šefas gyrė drąsų rumunų vadovybės laikyseną "vienos svetimos agresijos ir ekspansijos pavojaus akivaizdoje". Pažodžiui Huang Jung - scheng pasakė: "Jūs tvirtai laikysena sudavė smūgiams, kurie praktikuoja jėgos politiką ir diktatą politiką. Savo teisėtoje kovoje dėl tautinės nepriklausomybės apgyvendinimo ir dėl valstybės suverenumo jūs nesate vieni. Kinijos liaudis jus remia!"

25 METAI PO POTSDAMO

Dėlko sovietai Karaliaučiu paverė Kaliningrad

Dvidešimt penkeriems metams suėjus nuo "Potsdamo sutarties" kuriai aptarti posėdžiai tarp "trijų didžiųjų" vyko 1945 metais nuo liepos 17 iki rugpjūčio 2 dienos, Chicago ir Milwaukee vokiečių laikraštis vedamajame "25 Jahre nach Potsdam" be kt. rašo, kad anuometiniuose pasitarimuose tarp amerikiečių - britų ir sovietų apie Vokietijos padalinimą kalbos nebuvo, o buvo palikta viešam laisvam pasirinkimui (option) dėl "bendros Vokietijos" atstatymo nuo Reino toli į rytus nuo Oderio Neisės linijos. Be abejo, buvo susitarta dėl okupacinių zonų įsteigimo, bet visame Potsdamo protokole nerandama jokio nurodymo į tai, kad tarp Oderio ir Reino turėtų būti įsteigtos "dvi savistovios vokiečių valstybės".

Net kas liečia vokiečių rytų sritis tarp 1937 metų sienų ir Oderio - Neisės linijos jokių būdu nebuvo nutarta atskirti nuo Vokietijos, tik buvo nuspręsta, kad šiauriniai Rytprūsiai (Mažoji Lietuva. Vertėjas) perleidiama sovietų valdžiai, gi kitos vokiečių rytinės sritys, būtent pietryčių Prūsai, Rytiniai Pamariai, Rytų Brandenburgas ir Silezija turį pereiti lenkų valdžion.

Tiktai kas liečia kraštą aplinkui Karaliaučiu, rašo "Die Abendpost", JAV ir Didžioji Britanija užtikrino, kad taikos konferencijoje jos pritarė tų sričių perdavimui Sovietų Sąjungai.

Su dideliu susidomėjimu yra perkamas ir skaitomas POVILO LAURINAVIČIAUS 404 puslapių romanas

BE DRUSKOS

Kietai viršeliai — \$4.00, minkšti — \$3.50. 404 puslapiai. Knygoje randame gyvai ir vaizdžiai aprašytas Lietuvos kraštus, miestelius, kaimelius ir dvasiškų išgyvenimų ir kit.

Romaną galima įsigyti arba užsisakyti NAUJIESE. Prašome siųsti čekį arba Money Orderį tokiu adresu: NAUJENOS, 1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608.

IS CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Pasibaisėtinai plinta lytinio ligų epidemija

JAV federalinės ir valstybinės sveikatos įstaigos praeitais metais užregistravo lygiai pusantro milijono naujų susirgimų lytinėmis ligomis. Kiekvieną mėnesį po daugiau kaip 1000 amerikiečių miršta nuo triperio ir sifilio.

New York Times, kurs tas skaitlines paskelbė pasiremdamas savo atliktais tyrimais apie tų ligų plitimą, kalba jau kaip apie epidemiją.

Toliau laikraštis nurodo, kad nemažiau kaip 70 nuosimčių lytinėmis ligomis sergančių pacientų yra gydomi pas privačius gydytojus ir tie gydytojai sveikatos įstaigoms praneša tik vieną dešimtąjį nuošimtį visų apsikrėtusių. RReiškia, kad tuos 1.5 milijono ligonių reikia padauginti dar bent 60 nuošimčių.

Kiekvieną antrą vienuolį Amerikoje vienas jaunuolis apsikrečia triperiu ir Chicagoje kiekvienas šimtas serga ta ar kita lytine liga.

PAEŽERĖS FESTIVALIS

Šiemetinis "Paežerės festivalis" prasidės pirmadienį, rugpjūčio 17 d. 12 val. dieną didelių paradų State gatve. Tolimesni įvykiai seks: "Miss Chicagoland" vainikavimas ir laivelių paradas Chicago upėje bus rugpjūčio 19 d. nuo 6 val. vakaro; tradicinė Venecijos naktis (rugspjūčio 21 d. nuo 6 val. vakaro) ir kasdieninės vandens parodos Chicago upėje prie Marina City nuo 12 iki 5 val. dienos (nuo rugpj. 15 iki 23 d.).

Rugspjūčio 17 d. 2 val. popiet Civic Center plazoje, Chicagoje įvyks 500 jaunų mergaičių "lazdelių sukinėjimo" kontestas.

REMKITE TUOS BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "NAUJIESE"

Smokey's friends don't play with matches!

HELP WANTED — FEMALE
Darbininkų Reikia
SECRETARY
Expd. typing and shorthand necessary.
Salary according to qualifications.
LO 1-6631

SHORT ORDER COOK
HOURS 9 A. M. to 3:30 P. M.
Steady work
Apply in person.
MEYER BROS. DEPT. STORE
4805 So. Ashland Ave.

BEAUTICIAN: Experienced, must do high styling, salary plus commission, Oak Park. 383-8846.
Closed Tuesday

GIRL WANTED
to do typing in Printing Shop.
DA 8-0778

CLERK — TYPIST
Interesting position open immediately. Congenial Skokie office. Car advisable. 5 day week — permanent — good salary. Telephone Mr. Moran, 274-0400.

LIVE IN HOUSEKEEPER — COOK
5 day week. Own lovely room, Bath, and TV. 3 children — 16, 14, 9. Good salary and home for right person. Must speak English.
251-3210.

TYPIST — Male or female for traffic dept. office. Traffic exp. not necessary but helpful. Typing is a must. Very good working conditions.
BERKSHIRE FOODS
4600 So. Packers.

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia
STOCK ROOM
Leading equipment distributor needs several young men. Experienced in all phases of receiving, order filling, packing and shipping. Good salary and opportunity for overtime.
Apply:
Power Transmission Equipment Co.
3839 So. Normal

GENERAL FACTORY WORKERS
No experience necessary. Will train. Paid vacations and Holidays. Many other benefits. Good temp. Pleasant steady work. Good future.
LAMPFRONT INDUSTRIES
3320 So. Normal

RECEIVING & SHIPPING CLERK
Mature man. Steady work. \$3.25 per hour to start. Profit Sharing. Medical program. Vicinity 26th and Kedzie.
Frontier 6-0102
For appointment ask for Dave

FARMS FOR SALE
Okiai Pardavimui

700 AKRU, MODERNOS NAMAI, 7 suliniai ir vienas šulinys laukų laistymui. Pinta tvora. WILLIAM F. CARLIN, CLEAR LAKE, MINN. 55319

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrenginiai

PARDUODAMI
IS MODELINIŲ NAMŲ BALDAI
30% iki 50% nuolaida. Galima pirkti talimis ir išsimokėtinai. Aptarnauja lietuviai.
SOUTHWEST FURNITURE CO.
TEL. GR 6-4421
6200 So. WESTERN AVE.

"Skizmos" liuteronų tarpe

Nuo šio rugpjūčio 31 d. iki rugsėjo 2 d. Sheraton viešbu tyje Chicagoje įvyks visų trijų konservatyvių Amerikos liuteronų bažnyčios pakraipų kongresas, kuriam pirmininkaus Missouri sinodo, tai yra konservatyviškosios frakcijos ketvirtasis viceprezidentas kun. Edwin Weber. Jau kelintą mėnuo kaip liuteronų vadai pranašauja įvyksiant didesnio masto skizmą, kurios dėka konservatyvės frakcijos iš visų trijų skyrių eventuali susivienysiančios. Kai kurie tokios skizmos pradžia laiko įvyksiantį kongresą.
Šumjūnų

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Zemė — Pardavimui

PASKOLOS, PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS
IR ŽEMAIŠIAMS NUOSIMČIAIS MĖNESINIAIS ISSIMOKĖJIMAMS
DEL VISU INFORMACIJU, KREIPKITES I
MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, prezidentas
2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

PLATUS PASIRINKIMAS NAMŲ PIRKIMUI
BUTŲ NUOMAVIMUI — NOTARIATAS — VERTIMAI
DRAUDIMO AGENTŲ PATARNAUJA VISIŠKAI DRAUDIMO REIKALAMS
J. BACEVICIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — PProspect 8-2233

• NAMŲ IR BIZNŲ PIRKIMAS — PARDAVIMAS • NOTARIATAS
• PATVIRTINTI VERTIMAI • IMIGRACIJOS POPIERIAI
• PAJAMŲ MOKESČIAI — INCOME TAX
LEONAS REAL ESTATE
2735 WEST 71st STREET TEL. 925-6015

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
IR KITUS KRASTUS
P. NEDZINSKAS, 4065 Acher,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

APDRAUDŲ AGENTŲ:
namų, automobilių, gyvybės, sveikatos ir biznio.
Patogios išsimokėjimo sąlygos.
J. BACEVICIUS
6455 So. Kedzie Ave. PR 8-2233

A. & L. INSURANCE & REALTY
A. LAURAITIS
INCOME TAX
4645 So. ASHLAND AVE.
LA 3-8775
(Currency Exchange įstaiga)
Pigūs automobilių draudimai.

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654
State Farm Fire and Casualty Company

DAŽAU NAMUS
IS VIDAUS IR LAUKO
Valau kilimus ir baldus.
Pilna apdrauda.
I. RUDIS Tel. CL 4-1050

K. ERINGIS
CALIFORNIA SUPER SERVICE
Taisomi auto motorai, stabdžiai, tune-ups ir t. t.
4824 So. CALIFORNIA AVE.
CHICAGO, ILL. TEL. VI 7-9327

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBES
Pardavimas ir Taisyimas
2644 WEST 69th STREET
Tel.: REPUBLIC 7-1941

JUOZAS (JOE) JURAITIS
Nebrangiai ir greitai taiso Volkswagenus, Volvos, Mercedes, Porschus ir kitas už. ir vietinės gamybos mašinas. Elektroninis tikrinimas, patyrę mechanikai, vilkikas.
RICHMOND AUTO SERVICE
2934 West 63rd St.
Tel. GR 6-3134 arba GR 6-3353

SIUNTINIAI I LIETUVĄ
VYTAUTAS ZUKAUSKAS
2608 West 69th Street
Chicago, Illinois 60629
WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių. Automobilių, baldų, maisto, pinigų.

help your
HEART FUND
help your HEART

Pasveikink savo draugus
per "Naujienas"